

Áttekintés 03

HU

A nem uniós
országok által az
Európai Uniónak és
a tagállamoknak
nyújtott pénzügyi
hozzájárulások

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

2021

Tartalomjegyzék

	Bekezdés
Összefoglalás	I-VIII
Bevezetés	01-07
Az áttekintés hatóköre és módszere	08-13
A hozzájárulások áttekintése	14-28
Jogalap	14-16
Pénzügyi áttekintés	17-28
Hozzájárulások az uniós programokhoz és tevékenységekhez	18-27
A tagállamoknak közvetlenül nyújtott hozzájárulások	28
Hozzájárulások az uniós programokhoz és tevékenységekhez	29-77
A hozzájárulások megállapítása, kezelése, a róluk való beszámolás és ellenőrzésük	29-48
A felelősségi körök megosztása	29
A hozzájárulási összegek megállapítása	30-39
A hozzájárulások kezelése	40-43
Beszámolási rendelkezések	44-46
Belső kontroll és ellenőrzés	47-48
Az uniós programokhoz való hozzájárulások két kiválasztott példája: Horizont 2020 és Erasmus+	49-64
Hozzájárulások a Horizont 2020-hoz	50-60
Hozzájárulás az Erasmus+ programhoz	61-64
Az EFTA hozzájárulásai az uniós költségvetéshez	65-77
EGT-hozzájárulások (Izland, Liechtenstein és Norvégia)	66-73
Svájc hozzájárulásai	74-77

A tagállamoknak közvetlenül nyújtott hozzájárulások	78-107
Az EGT és Norvégia által a tagállamoknak nyújtott támogatások	79-93
A hozzájárulás összegének megállapítása	84
A hozzájárulások kezelése	85-89
Beszámolási rendelkezések	90-91
Belső kontroll és ellenőrzés	92-93
A Svájc által a tagállamoknak nyújtott hozzájárulás	94-107
A hozzájárulás összegének megállapítása	98-100
A hozzájárulások kezelése	101-103
Beszámolási rendelkezések	104-105
Belső kontroll és ellenőrzés	106-107
Záró észrevételek és kihívások	108-121

Mellékletek

- I. melléklet. A nemzetközi megállapodások elfogadására vonatkozó rendes jogi eljárás**
- II. melléklet. A nem uniós országok 2014–2019-es uniós költségvetéshez való hozzájárulásának áttekintése (euró)**
- III. melléklet. Az EGT-hozzájárulások részletes felosztása 2019-ben (euró)**
- IV. melléklet. Azon uniós programok és tevékenységek glosszáriuma, amelyekhez nem uniós országok hozzájárulást nyújtanak**
- V. melléklet. Tájékozódjon bővebben**

Glosszárium

Rövidítések jegyzéke

A számvevőszéki munkacsoport

Összefoglalás

I Az Európai Unió (EU) és tagállamai egyes nem uniós országokkal kötött megállapodások alapján az ezen országoktól kapott hozzájárulásokban részesülnek. Ezeket a főként pénzügyi hozzájárulásokat vagy az Unió általános költségvetésén és az uniós ügynökségek költségvetésén keresztül folyósítják, vagy közvetlenül nyújtják egyes tagállamoknak. Hozzájárulásukért cserébe a nem uniós országok hozzáférést nyernek uniós programokhoz és tevékenységekhez, illetve az Unió belső piacához.

II Az Uniónak a nem uniós országokkal kötött megállapodásairól és az ezekhez kapcsolódó hozzájárulásokról már jelentős mennyiségben áll rendelkezésre információ, ez azonban szétszórta és nem teljes körű. Ezt az áttekintést tehát az Unió külső ellenőréként végeztük el azzal a céllal, hogy átfogó képet adjunk a hozzájárulásokról és az azokra vonatkozó szabályokról.

III Nem ellenőrzésről van tehát szó, hanem az uniós és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás szerveitől e célból gyűjtött információk, valamint tanulmányokból, jelentésekből, cikkekből, tudományos publikációkból származó és egyéb nyilvánosan hozzáférhető információk áttekintéséről.

IV A nem uniós országok által az Unió általános költségvetésébe befizetett hozzájárulások 2019-ben 1,5 milliárd eurót tettek ki, ami a teljes uniós bevétel 1%-ának felel meg. A hozzájárulások 18 országtól származtak és közel 30 program és tevékenység között oszlottak meg. Ezenkívül egyes nem uniós országok közvetlenül is nyújtanak hozzájárulásokat egyes uniós ügynökségeknek.

V A Bizottság és az ügynökségek decentralizált módon kezelik a hozzájárulásokat, és a Bizottságon belül nincs olyan központi pont, amely részletes áttekintéssel bírna ezekről a hozzájárulásokról. Az irányítási folyamat összetett, különösen az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás keretében nyújtott hozzájárulások esetében. A hozzájárulások összegének kiszámításánál a legtöbb esetben az ország bruttó hazai termékének az uniós GDP-hez viszonyított arányából indulnak ki. Ezt követően a hozzájárulás összegeit gyakran eseti alapon kiigazítják.

VI Az Egyesült Királyságnak az Unióból való kilépése a nem uniós országok által nyújtott hozzájárulások általános növekedéséhez fog vezetni, mivel a kilépés befolyásolja az egyes hozzájárulások kiszámítási módját (hiszen az Unió bruttó hazai terméke csökken), de azért is, mert az Egyesült Királyság egyes uniós programokban nem uniós országgént is részt fog venni.

VII Az uniós programokhoz és tevékenységekhez való hozzájárulásukon túl az Európai Szabadkereskedelmi Társuláshoz tartozó államok (Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc) közvetlenül az uniós tagállamoknak is nyújtanak forrásokat, évente átlagosan 0,5 milliárd euró összegben. Ezeket a forrásokat két hozzájárulási rendszeren (az Európai Gazdasági Térség / Norvégia támogatása, illetve Svájc hozzájárulása) keresztül nyújtják, amelyek célja az Unió kohéziós politikájának kiegészítése. Ezek a hozzájárulások úgy is tekinthetők, mint annak ellentételezése, hogy az Európai Szabadkereskedelmi Társulás államai részt vehetnek az Unió belső piacán. Az uniós intézmények nem végezhetik közvetlenül ezen források kezelését és felügyeletét.

VIII A nem uniós országok hozzájárulásainak kezelésével kapcsolatban a következő fő kihívásokat emeljük ki:

- az Egyesült Királyság Unióból való kilépésének, illetve annak a kezelése, hogy a kilépés hogyan befolyásolja a nem uniós országok által befizetett hozzájárulásokat;
- egy bizonyos egyensúly elérése egyrészt az eljárások egységességének előmozdítása, másrészt annak lehetővé tétele között, hogy a hozzájárulások kiszámítása és kezelése során figyelembe vegyék a programok vagy országok sajátos körülményeit;
- az átláthatóság és az elszámoltathatóság előmozdítása az uniós költségvetésnek és az ügynökségek költségvetéseinek nyújtott hozzájárulásokról történő részletes beszámolás révén;
- az uniós költségvetésen kívül közvetlenül a tagállamoknak nyújtott hozzájárulások esetében a hozzájárulási összegekről folytatott tárgyalások során a belső piac előnyeinek kiaknázása és az uniós szakpolitikákkal való hatékony koordináció biztosítása.

Bevezetés

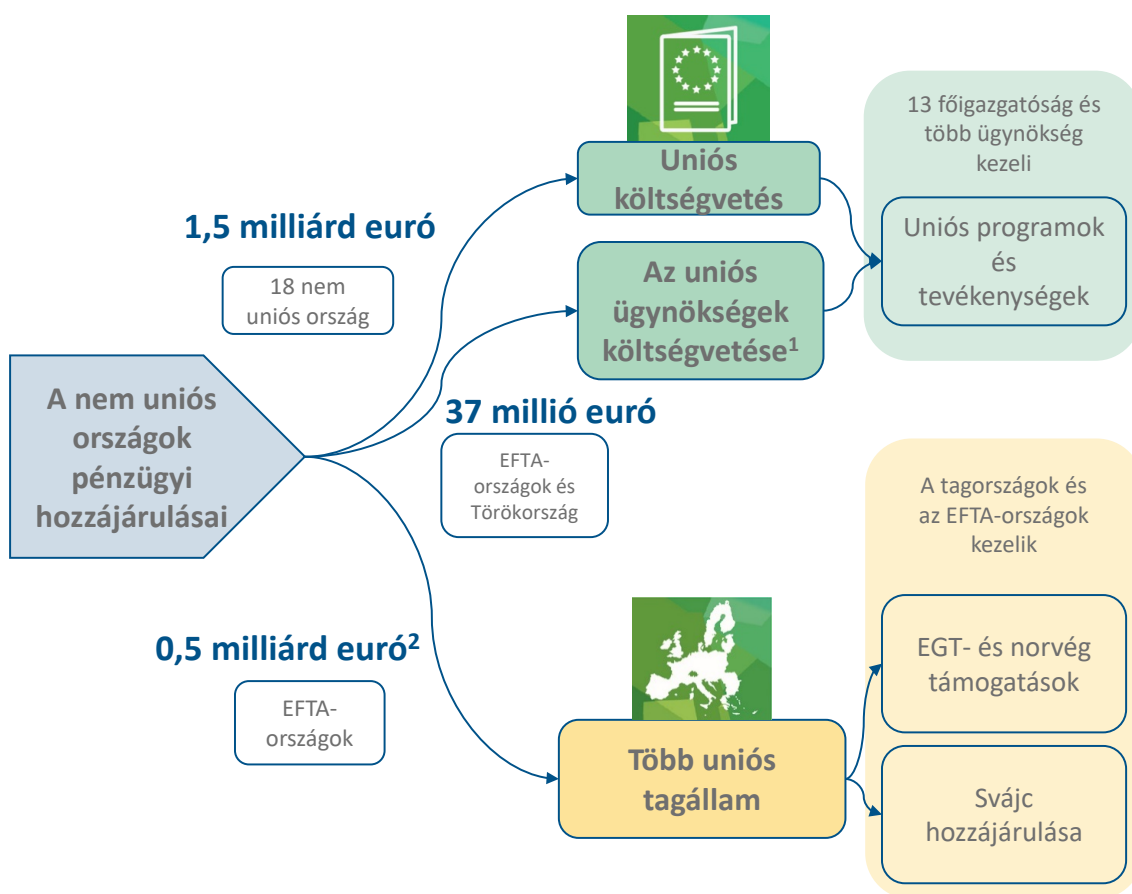
01 Az Unió bevételeinek mintegy 1%-a nem uniós országok hozzájárulásaiból származik. 2019-ben ez 18 országtól (európai szomszédos országoktól, tagjelölt és potenciális tagjelölt országoktól, valamint az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) tagjaitól) kapott 1,5 milliárd eurónak felelt meg. Ezek a hozzájárulások lehetővé teszik a nem uniós országok számára, hogy haszonélvezői lehessenek az olyan uniós programoknak, mint a Horizont 2020 vagy az Erasmus+, valamint hogy részt vehessenek egyes uniós ügynökségek tevékenységeiben. Az Unió a tágabb külpolitikai stratégiájának részeként számos belső programját és tevékenységét megnyitja a nem uniós országok előtt. A nem uniós országok részvétele az uniós programokban lehetővé teszi az Unió számára stratégiai fontosságú területeken (pl. úrkutatás, kutatás és fejlesztés) történő együttműködést is.

02 Emellett az EFTA-államok – Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc – közvetlenül is biztosítanak forrásokat több uniós tagállamnak, évente átlagosan 0,5 milliárd euró összegben. E források célja, hogy hozzájáruljanak az Európai Gazdasági Térségen (EGT) és az Unión belüli társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségek csökkentéséhez. Ezek a hozzájárulások úgy is tekinthetők, mint az Unió belső piacán való részvétel ellentételezése.

03 A hozzájárulások jellemzően pénzügyi formát öltenek, de nem uniós országok természetbeni hozzájárulást is nyújthatnak. Ez a fajta hozzájárulás kevésbé gyakori, és általában azt jelenti, hogy a Bizottsághoz vagy az uniós ügynökségekhez szakértőket rendelnek ki.

04 A hozzájárulások mértékéről való megállapodás, valamint azok kiszámítása és beszedése összetett folyamat. A folyamatot néhány közös elv vezérli, kezelése decentralizáltan, elsősorban bizottsági főigazgatóságoknál és ügynökségeknél történik. Ezenkívül a tagállamoknak közvetlenül juttatott források kezeléséért a tagállamok és a forrásokat biztosító EFTA-országok közösen felelősek. A nem uniós országok által nyújtott különböző pénzügyi hozzájárulásokat az **1. ábra** szemlélteti.

1. ábra. A nem uniós országok által 2019-ben nyújtott pénzügyi hozzájárulások áttekintése

¹ Decentralizált uniós ügynökségek (lásd: [21-23.](#) bekezdés).

² Éves átlagban becsült összeg, a vonatkozó finanszírozási időszakok összes allokációja alapján (lásd: [02.](#) bekezdés).

Forrás: Európai Számvevőszék.

05 Az egyes uniós programokban való részvétel feltételeit – beleértve a pénzügyi hozzájárulásokat is – az Unió és az egyes nem uniós országok között megkötött nemzetközi megállapodások határozzák meg. Jelenleg mintegy 100 ilyen megállapodás van hatályban, míg az Unió – több mint 100 nem uniós országgal és számos nemzetközi szervezettel kötött – összesen több mint 1000 megállapodásnak részes fele¹.

¹ Az Európai Unió Kiadóhivatala: EUR-Lex – [Directory of international agreements](#).

06 A közelmúltban fokozódott az Unió és a nem uniós országok közötti kapcsolatok iránti érdeklődés a Kanadával és Japánnal kötött kereskedelmi megállapodások² hatálybalépését, az Egyesült Királyságnak az Unióból való kilépéséről szóló döntését, valamint az Unió és az Egyesült Királyság közötti kapcsolatok jövőbeli formájáról folytatott vitát követően, ideértve az Egyesült Királyság uniós finanszírozási programokban való részvételét is.

07 Az Európai Számvevőszék az Unió külső ellenőreként sajátos szemszögből tekint az uniós politikákra, kezdeményezésekre és pénzügyekre. Áttekintésünk révén igyekszünk reagálni a közvélemény érdeklődésére, átfogó képet adva a nem uniós országok által az Uniónak és tagállamainak nyújtott hozzájárulásokról, valamint a hozzájárulások megállapításának, kezelésének, a róluk való beszámolásnak és ellenőrzésüknek módjáról is.

² HL L 11., 2017.1.14., 23. o.; HL L 330, 2018.12.27., 3. o.

Az áttekintés hatóköre és módszere

08 Az áttekintés kiterjed a nem uniós országok által az uniós költségvetéshez nyújtott pénzügyi hozzájárulásokra, az uniós ügynökségek költségvetéseire, valamint a nem uniós országok által egyes tagállamoknak közvetlenül nyújtott és így az uniós költségvetésen kívül kezelt pénzeszközökre. Idetartoznak az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás keretében az Uniónak nyújtott természetbeni hozzájárulások is. Mivel az egyes ügynökségek igen eltérő szabályokat alkalmaznak, ezért áttekintésünk leírja ugyan az e szervezeteknek nyújtott hozzájárulások kiszámításának elveit, de nem terjed ki azok kezelésére, a róluk való beszámolásra, a belső kontrollra és az ellenőrzésre.

09 Mindezen hozzájárulások az Unió és a nem uniós országok között létrejött nemzetközi megállapodásokból (vagy kivételes esetben egyetértési megállapodásokból) erednek. A nem uniós országokkal szembeni, nem ilyen megállapodásokból eredő követelések egyéb típusai (például a fel nem használt projektfinanszírozás, díjak, bírságok és büntetések) nem képezik áttekintésünk tárgyát.

10 A nem uniós országokkal kötött uniós megállapodásokról és az ezekhez kapcsolódó hozzájárulásokról általában véve rendelkezésre áll információ, ez azonban szétszórta és nem teljes körű. Tekintettel a jelenlegi érdeklődésre (lásd: **06.** bekezdés), áttekintésünk átfogó módon kívánja bemutatni ezeket az információkat, pótolni igyekszik a meglévő hiányosságokat, és egy helyen kíván pénzügyi áttekintést adni a hozzájárulásokról, a fő szabályok és elvek leírásával együtt. Ez az első alkalom, hogy a Számvevőszék részletesen elemzi ezt a területet.

11 E pénzügyi áttekintés céljára a 2014 és 2019 közötti időszakot elemeztük. A hozzájárulási mechanizmusok elemző leírását illetően – ha ezt nem jelöljük külön – az áttekintés idején fennálló helyzetet tekintettük át.

12 Ez a dokumentum nem ellenőrzési jelentés, hanem a 2020. év decemberével bezárólag kifejezetten erre a célra gyűjtött, nyilvános információkon alapuló áttekintés. Ezeket az információkat az Európai Bizottságtól, az uniós ügynökségektől, az Európai Külügyi Szolgálatától (EKSZ) és az EFTA-szervektől gyűjtöttük. Az áttekintéshez tanulmányok, jelentések, cikkek, tudományos publikációk és a témával kapcsolatos egyéb, nyilvánosan hozzáférhető információk is hozzájárultak.

13 A hozzájárulási mechanizmusok gyakorlati működésének jobb megismertetése érdekében több példát is kiválasztottunk:

- o Hozzájárulások az uniós programokhoz és tevékenységekhez:
 - o A [Horizont 2020](#) és az [Erasmus+](#), amelyek a legnagyobb program-hozzájárulást jelentik;
 - o [Az EFTA-országok hozzájárulásai](#), amelyek jelentős összegeket képviselnek, és külön mechanizmusok szabályozzák őket;
- o A tagállamoknak közvetlenül nyújtott hozzájárulások:
 - o [EGT/Norvégia támogatása](#) és [Svájc](#) hozzájárulása, vagyis az uniós költségvetésen kívül nyújtott összes hozzájárulás.

A hozzájárulások áttekintése

Jogalap

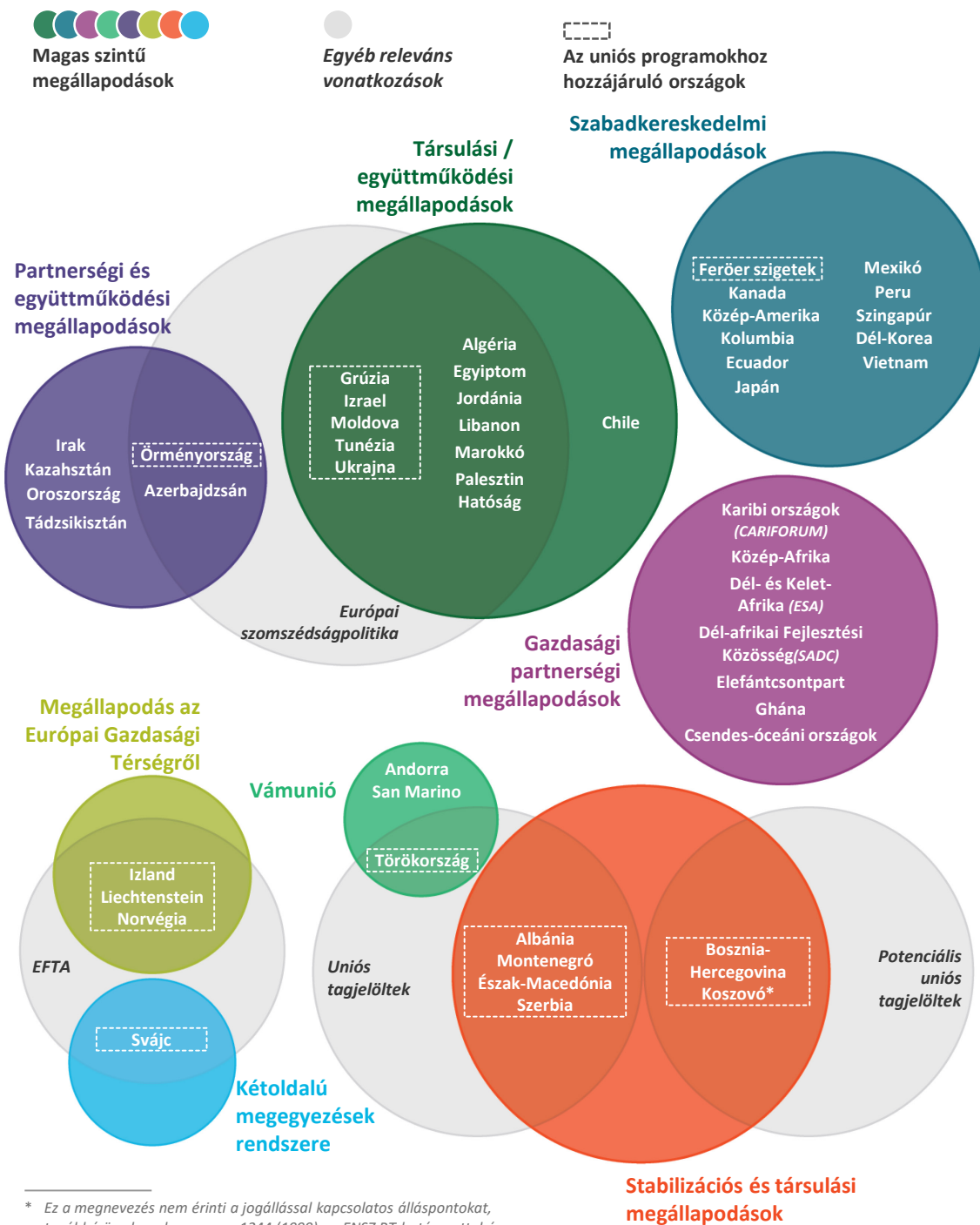
14 A nem uniós országokkal fennálló kapcsolatainak meghatározásakor az Unió jellemzően magas szintű nemzetközi megállapodások révén szabja meg a kapcsolatokat általános kereteit. Az Unió ezeket a megállapodásokat az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) meghatározott rendes eljárás szerint köti meg (lásd: [1. melléklet](#)). Számos különböző ilyen megállapodás létezik. Ezek a magas szintű nemzetközi megállapodások általában nem határoznak meg hozzájárulásokat a nem uniós országok részére.

15 A magas szintű megállapodások mellett az Unió gyakran külön keretmegállapodást is köt az egyes nem uniós országokkal az uniós programokban való részvétel általános elveiről. Ezt követően a felek egyedi megállapodásokat kötnek az egyes programokra vonatkozóan, amelyeket az EUMSZ-ben meghatározott egyszerűsített eljárás alkalmazásával bizottsági határozattal is el lehet fogadni³. Ezek az egyedi megállapodások határozzák meg az egyes országok által az Uniónak fizetendő pénzügyi hozzájárulásokat és a részvétel egyéb konkrét feltételeit.

16 A [2. ábra](#) a nem uniós országokat az Unióval kötött magas szintű megállapodásaik típusa alapján csoportosítja. Az Unió a legszorosabb kapcsolatokat az EFTA-országokkal, a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokkal, valamint az európai szomszédságpolitikában (ENP) részt vevő országokkal ápolja. Az ábra feltünteti az uniós programokhoz és tevékenységekhez hozzájáruló 18 nem uniós országot is.

³ Az EUMSZ 218. cikkének (7) bekezdése.

2. ábra. Az Unió kapcsolatai a nem uniós országokkal

* Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (1999) sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottságtól (a magas szintű megállapodások esetében a Kereskedelmi Főigazgatóságtól, a hozzájáruló országok esetében pedig a Költségvetési Főigazgatóságtól) származó információk alapján.

Pénzügyi áttekintés

17 Az Unió általános költségvetésébe befizetett hozzájárulások a legnagyobbak. Ezeket jelenleg 18 nem uniós ország folyósítja, 13 főigazgatóság irányítja őket, és közel 30 program és tevékenység között oszlanak meg (a teljes áttekintést lásd: [II. melléklet](#) és [III. melléklet](#)).

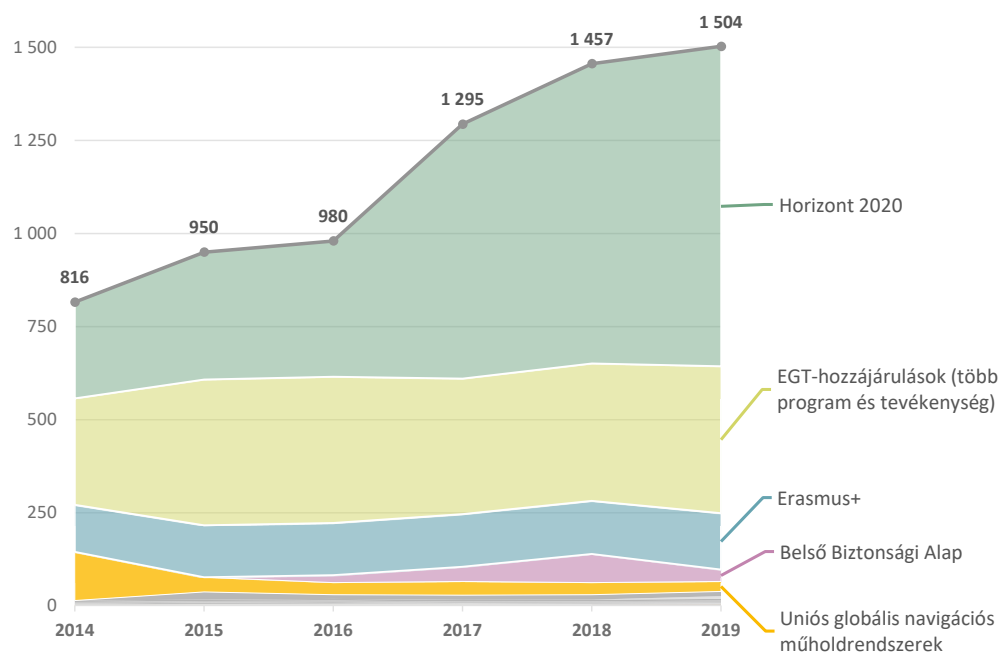
Hozzájárulások az uniós programokhoz és tevékenységekhez

Hozzájárulás az általános uniós költségvetéshez

18 A [3. ábra](#) mutatja a nem uniós országok uniós költségvetéshez való hozzájárulásának teljes összegét a 2014 és 2019 közötti időszakban, valamint a teljes összeg öt legnagyobb összetevőjét. Az EGT-megállapodás keretében tett hozzájárulásokat az összes programra vonatkozóan egyetlen nagy tételben gyűjtik be (és ez az ábrán is így látható). A hozzájárulások 2016 és 2017 közötti általános növekedése főként annak tudható be, hogy Svájcnak a Horizont 2020 programban való részvétele ekkor részlegesről teljesre változott (további részletekért lásd: [77. bekezdés](#)).

3. ábra. Összes hozzájárulás az uniós költségvetéshez 2014–2019-ben

(millió euró)

Megjegyzés: A Horizont 2020 magában foglalja Svájc és Ukrajna hozzájárulását az Euratom kutatási és képzési programjához, valamint Svájc hozzájárulását a nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor (ITER) projekt keretében végzett tevékenységekhez.

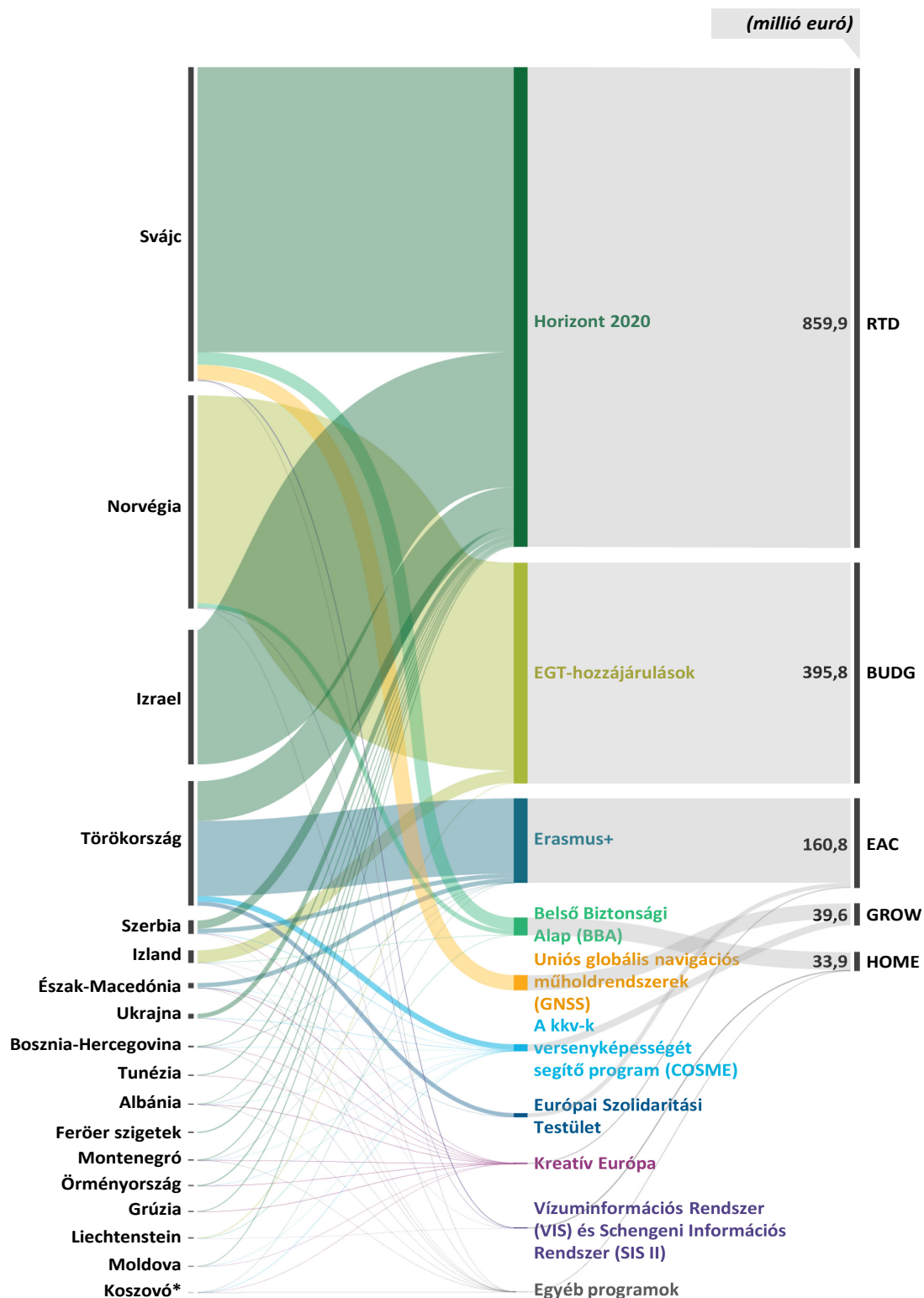
Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság és a Tanács adatai alapján.

19 Abszolút összeget tekintve a legtöbb hozzájárulás Svájc, Norvégia, Izrael és Törökország részéről érkezik: e négy ország együttes hozzájárulása teszi ki a nem uniós országok összes éves hozzájárulásának mintegy 95%-át. Öt főigazgatóság gyűjti össze a hozzájárulások 99%-át: a Kutatási és Innovációs Főigazgatóság (RTD), a Költségvetési Főigazgatóság (BUDG), az Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatóság (EAC), a Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság⁴ (GROW)⁵, valamint a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság (HOME). A **4. ábra** további részleteket tartalmaz a 2019. évi uniós költségvetéshez való hozzájárulások nem uniós országok közötti megoszlásáról, valamint az ezen öt főigazgatóság által irányított egyes uniós programokról és tevékenységekről (a 2014 és 2019 közötti időszak teljes áttekintését lásd: **II. melléklet**). A Költségvetési Főigazgatóság központilag gyűjti az EGT-hozzájárulásokat, majd újraosztja azokat az adott programok és tevékenységek irányításáért felelős főigazgatóságok között.

⁴ Kis- és középvállalkozások.

⁵ 2020. január 1-jével az uniós úrpolitikai és védelmi tevékenységekkel kapcsolatos felelősség a GROW Főigazgatóságról átkerült az új DEFIS Főigazgatósághoz.

4. ábra. Az uniós költségvetésbe 2019-ben befizetett főbb hozzájárulások áttekintése országonként, programonként és felelős főigazgatóságoként

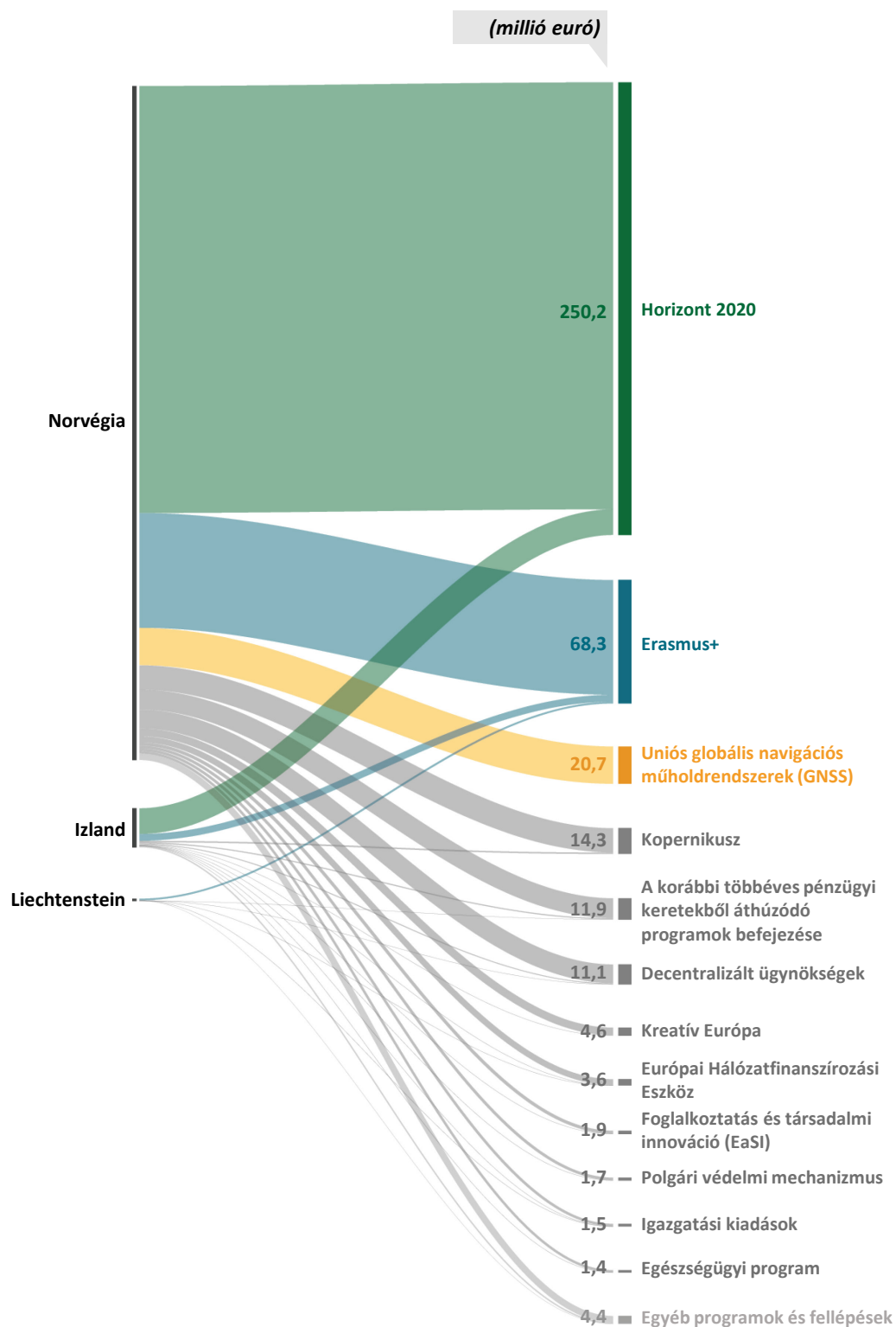

Megjegyzés: A számadat a Bizottság által kért hozzájárulásokra vonatkozik (jogosultságok). A nem uniós országok által 2019-ben ténylegesen kifizetett összegek kis mértékben eltérhetnek ettől, az elkülönítési eljárások vagy a késedelmes kifizetések miatt.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság által szolgáltatott adatok alapján.

20 Az EGT-hozzájárulások országok és programok vagy tevékenységek szerinti bontását az **5. ábra** mutatja be (további részletekért lásd: **III. melléklet**).

5. ábra. A 2019. évi EGT-hozzájárulások országok és programok vagy tevékenységek szerint

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság dokumentumai alapján.

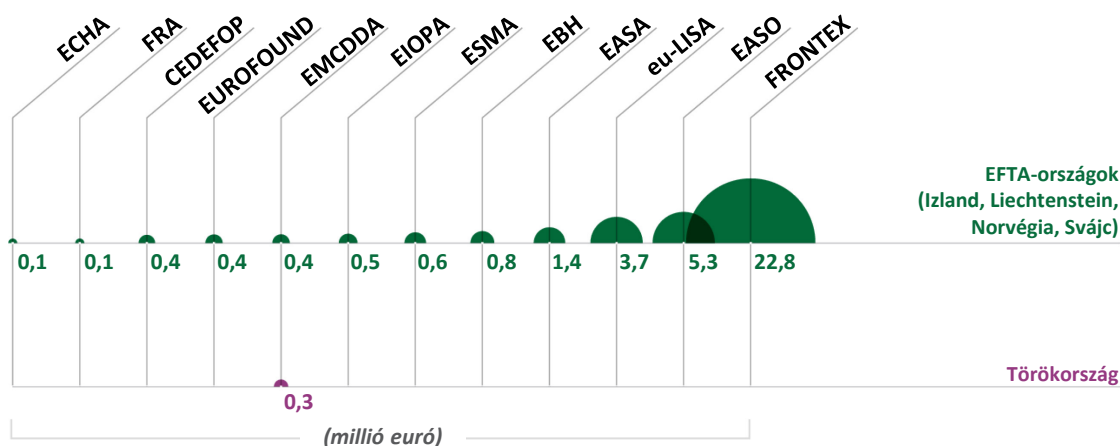
Az uniós ügynökségeknek nyújtott hozzájárulások

21 A Bizottságon kívül az ügynökségek is irányítanak bizonyos uniós programokat és tevékenységeket. Az uniós ügynökségeknek három típusuk van: A Bizottság végrehajtó ügynökségei, decentralizált ügynökségei és egyéb, különleges megbízással rendelkező szervei, amelyek közül csak az Európai Innovációs és Technológiai Intézet kap hozzájárulást nem uniós országoktól.

22 A végrehajtó ügynökségeket teljes mértékben a Bizottság finanszírozza az uniós költségvetésből, ami azt jelenti, hogy a nem uniós országok hozzájárulásai már szerepelnek az általános költségvetési hozzájárulásoknak a [4. ábrán](#) bemutatott áttekintésében. A nem uniós országok hozzájárulásaiból az uniós költségvetésen keresztül az Európai Innovációs és Technológiai Intézet is részesül.

23 A decentralizált ügynökségek vagy az Unió általános költségvetésén keresztül vagy közvetlenül a saját költségvetésükbe kapnak hozzájárulást a nem uniós országoktól. A közvetlen hozzájárulások 2019-ben 37 millió eurót tettek ki (lásd: [6. ábra](#)).

6. ábra. A decentralizált uniós ügynökségek által 2019-ben közvetlenül kapott hozzájárulások

Ügynökségek:

Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA)

Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA)

Európai Szakképzésfejlesztési Központ (Cedefop)

Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound)

Kábítószer és Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA)

Európai Biztosítás- és Foglalkoztatáinyugdíj-hatóság (EIOPA)

Európai Értékpapírpiazi Hatóság (ESMA)

Európai Bankhatóság (EBH)

Az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége (EASA)

A Szabadságon, a Biztonságon és a Jog Érvényesülésén Alapuló Téréség Nagyméretű IT-rendszereinek

Üzemeltetési Igazgatását Végző Európai Ügynökség (eu-LISA)

Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal (EASO)

Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex)

Megjegyzés: Mivel ezek a hozzájárulások nem képezik részét az Unió általános költségvetésének, nem szerepelnek a [4. ábrán](#) bemutatott áttekintésben. Az adatok a 2019. évi jogosultságokon alapulnak. Az áttekintés nem terjed ki az ügynökségeknek nyújtott természetbeni hozzájárulásokra.

Forrás: Európai Számvevőszék, az ügynökségeknek a Számvevőszék kérdőívére adott válaszai alapján.

A hozzájárulások finanszírozásához nyújtott uniós támogatás

24 Az európai bővítési és szomszédsági stratégiák kiemelik a nem uniós országok uniós programokban és az uniós ügynökségek tevékenységeiben való részvételének fontosságát⁶. A nem uniós országokkal való együttműködés támogatása érdekében az Unió részben megtérítheti azok hozzájárulásait a két külső fellépési eszközéből: az

⁶ A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: „Az Európai szomszédságpolitika megerősítése” (COM(2006)0726 végleges); a Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: „Bővítési stratégia és a legfontosabb kihívások 2008–2009” (COM(2008) 674 végleges).

Előcsatlakozási Támogatási Eszközből (IPA II) és az Európai Szomszédsági Támogatási Eszközből (ENI). Az IPA-kedvezményezetteknek az uniós programokban és ügynökségekben való részvételének célja az, hogy felkészítse ezeket az országokat a teljes uniós tagságra.

25 A nem uniós országnak először teljes mértékben be kell fizetnie a hozzájárulást, majd ezután kérelmezheti a kifizetett összeg részleges visszatérítését. Az IPA II egy adott ország hozzájárulásának legfeljebb 90%-át téríti vissza a részvétel első évében, a következő években pedig fokozatosan kevesebbet. Az ENI általában a hozzájárulások 50%-áig nyújt támogatást.

26 Mielőtt IPA II-támogatást nyújtana az uniós programokban való részvételhez, a Bizottság értékeli az adott ország helyzetét, és meghatározza a beavatkozási logikát. A Bizottság számos mutatót használ az egyes országoknak nyújtott támogatás eredményességének értékelésére. Ezek a mutatók jelentősen eltérhetnek az egyes országok között – ennek okairól nem volt hozzáférhető információ –, és az alkalmazott mutatók száma nincs kapcsolatban a visszatérítendő összegek nagyságával (lásd: [1. háttérmagyarázat](#)).

1. háttérmagyarázat

A Montenegró és Szerbia hozzájárulásaihoz nyújtott IPA II-támogatás értékeléséhez alkalmazott mutatók

A Bizottság évente mintegy 1 millió eurót biztosít Montenegró hozzájárulásainak részleges visszatérítésére. A következő hat mutatót alkalmazza az ország uniós programokban való részvételének értékelésére:

- hány programra vonatkozóan kötöttek megállapodást;
- hány szervezet él teljes mértékben az uniós programok és kezdeményezések előnyeivel;
- a hozzájárulások megtérítése az előírt időkorlátok betartásával történik-e;
- Montenegró felelősségtudata és elkötelezettsége az uniós programokban való részvétel iránt, pénzügyi szempontból is;
- mennyire ismertek az uniós programok az országban;
- milyen szintű a kisebbségi közösségek szerepvállalása és bevonása.

Szerbiának a Bizottság évente mintegy 16 millió euró támogatást nyújt. A következő két mutatót veszi figyelembe:

- hány programra vonatkozóan kötöttek megállapodást;
- Szerbia részvételi aránya a különböző uniós programokban.

27 A Bizottság az egyes országokra vonatkozó programozási dokumentumokban országspecifikus adatokat mutat be, beleértve az IPA II keretében nyújtott hozzájárulásokra és visszatérített összegekre vonatkozó információkat is. Nem áll rendelkezésre átfogó áttekintés a fent említett két uniós finanszírozási eszközből származó visszatérítésekről országonként és uniós programonként vagy tevékenységenként.

A tagállamoknak közvetlenül nyújtott hozzájárulások

28 Az EFTA-államok (Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc) további forrásokkal járulnak hozzá az egyes uniós tagállamok által legnagyobb részben közvetlenül végrehajtott projektekhez és programokhoz, az uniós költségvetéstől elkülönítve és eltérő végrehajtási szabályok mellett (lásd: [78–107.](#) bekezdés). Ezeket a hozzájárulásokat, amelyek évente átlagosan 0,5 milliárd eurót tesznek ki, közvetlenül a tagállamoknak nyújtják az EFTA-államok és az Unió közötti megállapodások alapján: céljuk az Unió kohéziós politikájának kiegészítése a társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségek csökkentésével.

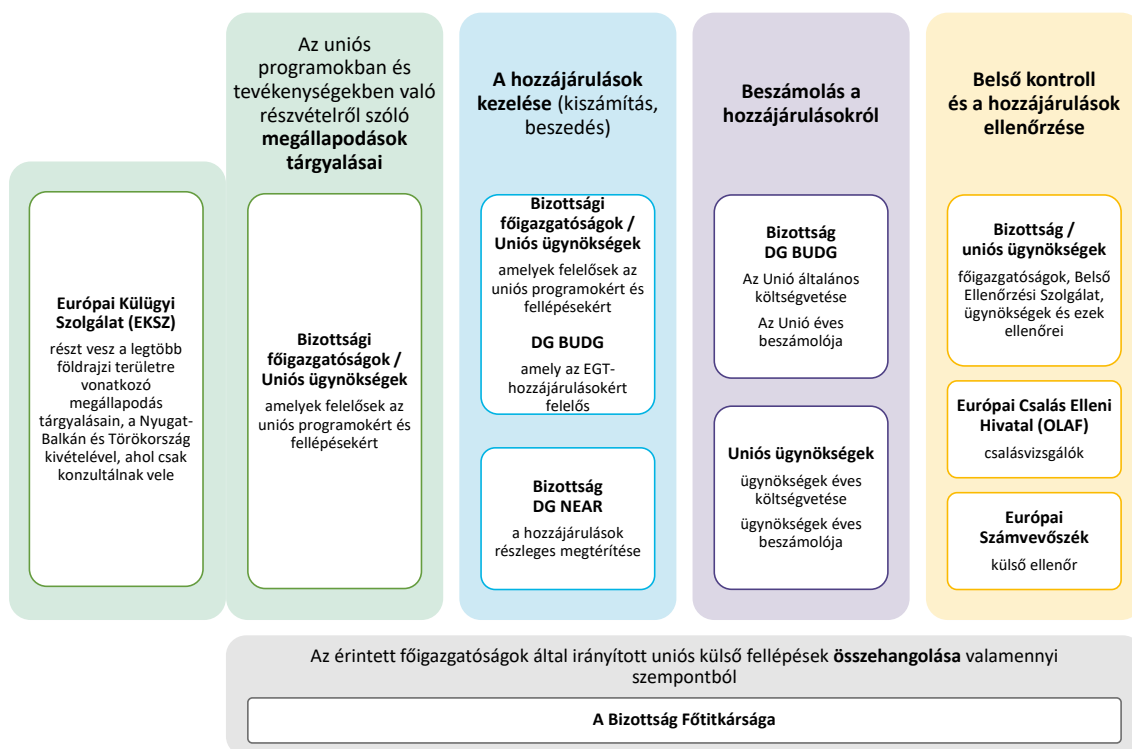
Hozzájárulások az uniós programokhoz és tevékenységekhez

A hozzájárulások megállapítása, kezelése, a róluk való beszámolás és ellenőrzésük

A felelősségi körök megosztása

29 Az Unió részéről a Bizottság játssza a legnagyobb szerepet a hozzájárulások kezelésében. A nem uniós országok hozzájárulásaival foglalkozó különböző uniós szervek fő feladatait a **7. ábra** ismerteti.

7. ábra. A nem uniós országok hozzájárulásaival kapcsolatos felelősségi körök megoszlása

Forrás: Európai Számvevőszék, nyilvános forrásokból származó, illetve a Bizottság és az EKSZ által szolgáltatott információk alapján.

A hozzájárulási összegek megállapítása

30 A hozzájárulások megállapításának kiindulópontja egy olyan számítás, amely az érintett uniós programra vagy tevékenységre évente elkülönített összegeket megszorozza egy „arányossági tényezőnek” nevezett aránnyal. Az érintett uniós programhoz vagy tevékenységhez rendelt összegeket vagy a költségvetésben szereplő összegek, vagy a tényleges kiadások alapján határozzák meg.

31 Az arányossági tényezőt a nem uniós ország és az Unió közötti megállapodás határozza meg. Meghatározása szerint ez a tényező tükrözi az adott nem uniós ország gazdaságának az Unió (vagy a programban részt vevő országok összessége) gazdaságához viszonyított relatív méretét, bruttó hazai termékük (GDP) alapján⁷.

32 Az arányossági tényező kiszámításához jellemzően az alábbi három képlet egyike használatos:

- o „A” képlet (más néven „GDP-képlet”):

$$\frac{\text{GDP Nem uniós ország}}{\text{GDP EU}}$$

- o „B” képlet (az EGT-megállapodásban használt nevén „EGT-képlet”):

$$\frac{\text{Nem uniós ország GDP-je}}{\text{Az Unió GDP-je + a nem uniós ország GDP-je}}$$

- o „C” képlet (csak különleges esetekben használatos):

$$\frac{\text{Nem uniós ország GDP-je}}{\text{A programban vagy tevékenységben részt vevő valamennyi ország GDP-je}}$$

33 Az „A” és a „B” képletet használják a legszélesebb körben. Az „A” képlet a nem uniós országok hozzájárulásaira alkalmazott standard képlet. Mivel a „B” képletnek nagyobb a nevezője, mint az „A” képletnek, ezért ennek használata előnyösebb a nem uniós országok számára, és azon országok esetében alkalmazzák, amelyekkel az Unió szorosabb kapcsolatban áll (jellemzően az EGT-tag EFTA-államok, valamint a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok).

⁷ Az Eurostat statisztikáiból származó, piaci áron számított GDP-adatok felhasználásával. A GDP-adatokat közzéteszik az Eurostat honlapján:
<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00001/default/table?lang=en>.

34 A „C” képletet ritkábban alkalmazzák. A „C” képlet használatos például a schengeni társult országok⁸ (Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc) által a schengeni térség zavartalan működéséhez szükséges nagyméretű IT-rendszerek, például a Schengeni Információs Rendszer (SIS) vagy a Vízuminformációs Rendszer (VIS) működtetéséhez nyújtott hozzájárulások kiszámítására. A képlet specifikus nevezője azt tükrözi, hogy valamennyi részt vevő országnak meg kell fizetnie a rendszer működtetésének költségeiből rá eső részt. A más uniós programokhoz való hozzájárulások kiszámításával ellentétben, amelyhez a költségvetésben előirányzott összegeket használnak fel, a SIS- és VIS-hozzájárulások kiszámítása az egyes IT-rendszerek adott évi működése érdekében végrehajtott kifizetések összegén alapul.

35 Egyes esetekben – különösen az EFTA-államok esetében – a hozzájárulás összege közvetlenül a fent leírt három képlet egyikén alapuló számítás eredménye. Más esetekben azonban a kiszámított összegek inkább csak tárgyalási alapként szolgálnak. A Bizottság megállapodhat egy nem uniós országgal olyan kiigazításokban, amelyek jelentősen megváltoztathatják a képletek alapján kapott elméleti összegeket.

36 A Bizottság például két nem uniós országgal abban állapodott meg, hogy azok jelképes, 1 eurós összeget fizetnek a Kreatív Európa programhoz való első hozzájárulásként, ami időt hagy nekik a program előnyeinek kihasználását szolgáló kapacitásuk kiépítésére. Egy másik esetben egy nem uniós ország a „B” képlet alkalmazásából eredőnél magasabb hozzájárulás kifizetését ajánlotta fel, az adott uniós programban való részvételének sikerét tükrözendő (lásd: [3. háttérmagyarázat](#)).

37 Ezekre a kiigazításokra nincsenek szabványosított módszerek vagy eljárások, és a Bizottság megközelítése attól függ, hogy mely programról és mely nem uniós országról van szó. A hozzájárulás végleges összegének megállapításához a Bizottság számos olyan szempontot figyelembe vesz, mint például a nem uniós ország által a programban való részvétele révén elért előnyök, a tárgyalások sajátos politikai és gazdasági kontextusa, vagy az Unió tágabb külpolitikai célkitűzései.

38 A decentralizált uniós ügynökségeknek közvetlenül nyújtott hozzájárulások zömét az „A” képlet vagy a „B” képlet alkalmazásával számítják ki. Az Európai Bankhatóság, az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság és az Európai Értékpapír-piaci Hatóság esetében a tevékenységeikben részt vevő EFTA-államok hozzájárulását egy

⁸ Lásd: a schengeni társulási megállapodások: Norvégia és Izland ugyanannak a Tanáccsal kötött megállapodásnak (HL L 176., 1999.7.10., 36. o.) a részes felei, míg Liechtenstein egy külön jegyzőkönyv alapján csatlakozott az Unió és Svájc közötti megállapodáshoz (HL L 53., 2008.2.27., 52. o. és HL L 160., 2011.6.18., 21. o.).

másik képlet révén számítják ki, ahol az arányossági tényező a nem uniós országnak az uniós tagállamokéhoz viszonyított szavazati súlyán alapul. Az egyes országok szavazati súlya lakosságuk számán alapul.

39 Egyes esetekben a nem uniós országok hozzájárulásait az ügynökség azon tevékenységeinek működési költségei alapján határozzák meg, amelyekben a nem uniós ország részt vesz. Ez vonatkozik például Norvégiának és Svájcnak az Eurofound által végzett egy bizonyos felméréshez való hozzájárulására, vagy Norvégiának az Európai Értékpapír-piaci Hatóság költségvetéséhez egy konkrét informatikai projekttel összefüggésben nyújtott hozzájárulására.

A hozzájárulások kezelése

40 Miután megállapodás született az összegekről, az illetékes bizottsági főigazgatóságok kérik az egyes programokhoz nyújtandó hozzájárulást. Ez általában programonként és nem uniós országonként évente egyszer kiküldött fizetési felhívás formájában történik. Vannak kivételek, például a Horizont 2020-hoz nyújtott hozzájárulások, ahol évente kétszer kerül sor fizetési felhívásra, valamint az EGT-hozzájárulások, amelyeket az összes programra vonatkozó egyetlen fizetési felhívás útján szednek be.

41 Bármely, a nem uniós országoktól származó program-hozzájárulás kizárólag az adott programra használható fel, a program utolsó évének fel nem használt hozzájárulásai azonban átvihetők a következő programra.

42 Azokban az esetekben, amikor egy nem uniós ország nem teljesíti a kifizetést a határidő lejárta előtt, a Bizottság jogosult arra, hogy az esedékes összegek után a vonatkozó megállapodásokban meghatározottak szerint késedelmi kamatot szedjen be. A Bizottság által az esedékes összegek behajtása során követett szokásos eljárást a [8. ábra](#) mutatja be⁹.

⁹ A Bizottság 2018. augusztus 3-i határozata a közvetlen irányításból eredő követelések behajtására, valamint a Szerződések alapján kiszabott pénzbírságok, egyösszegű átalányok és kényszerítő bírságok behajtására vonatkozó belső eljárási rendelkezésekről, C(2018) 5119 final; a Bizottság számviteli kézikönyve.

8. ábra. A késedelmes hozzájárulások beszedésének eljárása

Forrás: Európai Számvevőszék, a C(2018) 5119 final bizottsági határozat és a Bizottság számviteli kézikönyve alapján.

43 2019-ben a hozzájárulások körülbelül egynegyedét határidő után fizették be, átlagosan 51 napos késéssel. Ezeknek körülbelül egyharmadát fizették be több mint 21 napos késéssel, vagyis a Bizottság által arról kiküldött emlékeztetőt követően, hogy a fizetendő összeghez kamat fog hozzáadódni. A Bizottság ezekre a hozzájárulásokra 110 180 euró késedelmi kamatot szedett be.

Beszámolási rendelkezések

44 A beszedett hozzájárulásokra vonatkozóan nincsenek külön beszámolási rendelkezések. Az általa kezelt hozzájárulásokat minden bizottsági főigazgatóság belső jelzőrendszer vagy más hasonló eszköz segítségével követi nyomon, és ezeket használja a fizetési felhívásra vonatkozó számításaihoz. Egyes főigazgatóságok beszámolnak a nem uniós országoknak az általuk irányított uniós programokban és tevékenységekben való részvételéről is.

45 A nem uniós országok hozzájárulásainak teljes összegét a Bizottság az Unió általános költségvetésében és az éves beszámolóban is bemutatja. Néhány további információ, például az egyes EGT-tag EFTA-államok hozzájárulásai, illetve a programonkénti és a nem uniós országok csoportjai által nyújtott hozzájárulások a kapcsolódó mellékletekben és bizottsági munkadokumentumokban találhatók¹⁰.

46 A Bizottság nem teszi rendszeresen közzé a hozzájárulások részletes áttekintését az egyes nem uniós országoktól kapott összegek bemutatására minden olyan uniós program vagy tevékenység vonatkozásában, amelyben az adott ország részt vesz. A 2017-ben európai parlamenti képviselők által feltett két kérdésre adott válaszában azonban a Bizottság nyújtott ilyen áttekintést az uniós költségvetésnek nyújtott hozzájárulásokról¹¹.

Belső kontroll és ellenőrzés

47 A nem uniós országok hozzájárulásaira vonatkozó belső kontroll és ellenőrzés szabályai ugyanazok, mint amelyek a költségvetési rendelettel összhangban valamennyi uniós bevételre vonatkoznak¹². Áttekintésünk időpontjáig a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatát nem végezt külön ellenőrzést ebben a témában.

48 A Számvevőszék ellenőrzi ezeket a hozzájárulásokat az Unió konszolidált beszámolójára vonatkozó megbízhatósági nyilatkozathoz. Az ebből az ellenőrzési munkából származó megállapításokat a Számvevőszék az éves jelentéseiben teszi közzé. 2015-ben és 2016-ban például a Számvevőszék néhány kisebb hibára bukkant az EGT-hozzájárulások kiszámításával kapcsolatban¹³.

¹⁰ Az általános költségvetés „Európai Gazdasági Térség” és „A tagjelölt országok, illetve adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek és egyes partnerországok számára hozzáférhető költségvetési megnevezések listája” melléklete, a költségvetési tervezetet kísérő V. munkadokumentum és az éves beszámoló A. melléklete (Bevételek).

¹¹ 1199/2017. és 7891/2017. sz. kérdés.

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

¹³ Lásd: a 2015. évi éves jelentés 4.20. bekezdése és a 2016. évi éves jelentés 4.19. bekezdése (HL C 375., 2016.10.13., 136. o. és HL C 322., 2017.9.28., 142. o.).

Az uniós programokhoz való hozzájárulások két kiválasztott példája: Horizont 2020 és Erasmus+

49 A következő bekezdésekben ismertetjük a példaként kiválasztott hozzájárulásokra vonatkozó konkrét szabályokat.

Hozzájárulások a Horizont 2020-hoz

50 A Horizont 2020 volt a kutatás és az innováció uniós finanszírozási programja¹⁴ a 2014 és 2020 közötti időszakban, 77 milliárd eurós költségvetéssel.

51 A Horizont 2020 keretprogram általában nyitva állt a nem uniós országok részvétele előtt, bár uniós finanszírozásra ezek nem mindig voltak jogosultak. Ebben az értelemben a Horizont 2020 különbséget tesz társult és nem társult országok között.

- o A társult országok szervezeteire ugyanazok a feltételek vonatkoztak, mint az uniós tagállamokéira. A társult országoknak pénzügyi hozzájárulást kellett fizetniük a programhoz, amelyet az Unióval kötött, a Horizont 2020 keretprogramban való részvételről szóló egyedi megállapodások határoztak meg.
- o A nem társult országok a program szinte minden részében részt vehettek, de általában nem részesültek uniós finanszírozásban¹⁵ és nem fizettek hozzájárulást. Összességében több mint 100 nem társult ország vett részt a programban, és az Egyesült Államok volt közülük a legaktívabb partner.

52 A programhoz csak a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok, az ENP-országok és az EFTA-országok, valamint a program elődjéhez, a hetedik keretprogramhoz társult országok társulhattak. 2020-ban 16 nem uniós ország volt a program társult országa. A sikeres támogatási kérelmek számát tekintve Svájc, Norvégia és Izrael voltak közöttük a legaktívabb országok.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 11-i 1291/2013/EU rendelete a Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.).

¹⁵ További információkért lásd: Európai Bizottság, *From Horizon 2020 to Horizon Europe*, Monitoring flash no. 3 – International cooperation, 2019. február.

A hozzájárulás összegének megállapítása

53 A Bizottság a Horizont 2020-hoz való hozzájárulásokat az arányossági tényező kiszámítására szolgáló „**A**” képlet vagy „**B**” képlet alapján számította ki (lásd: [32.](#) bekezdés). A „**B**” képlet az EGT-tag EFTA-államokra, a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokra vonatkozik. Az „**A**” képlet a többi társult országra vonatkozik.

54 Az arányossági tényezőt a programra előirányzott összegekre alkalmazták. A tagjelölt és potenciális tagjelölt országok, valamint egyes ENP-országok esetében az így kapott összeget tehát korrekciós tényezőkkel lefelé korrigálták. A jelentős tudományos és technológiai kapacitással rendelkező társult országok, például az EFTA-országok vagy Izrael esetében nem alkalmaztak korrekciós tényezőket.

55 A korrekciós tényezőket a Horizont 2020-ban való részvételre vonatkozó egyedi megállapodások határozták meg. A Bizottság ezeket az egyes társult országok múltbeli teljesítménye és a program előnyeinek kihasználására vonatkozó becsült kapacitása alapján határozta meg, figyelembe véve a bővítéssel és az ENP-szakpolitikákkal kapcsolatos tágabb uniós szakpolitikai célkitűzéseket. Nem volt szabványosított módszer vagy eljárás az egyes országok esetében alkalmazandó korrekciós tényezők kiszámítására. A mechanizmus így lehetővé tette, hogy a Bizottság az egyes nem uniós országokkal folytatott tárgyalások során eseti alapon állapítson meg korrekciós tényezőket.

56 A korrekciós tényezők 0 és 1 között mozogtak, és az arányossági tényező alapján kiszámított összeg azon részét jelezték, amelyet a nem uniós ország ténylegesen ki fog fizetni. Ha például a korrekciós tényező 0,15, ez azt jelenti, hogy az érintett nem uniós ország az arányossági tényező alapján kiszámított összegnek csak 15%-át fogja kifizetni. Minél alacsonyabb a korrekciós tényező, annál alacsonyabb lesz a végleges hozzájárulási összeg is.

57 A Bizottság kivételesen alacsony, 0,05%-os korrekciós tényezőt alkalmazott Ukrajna és Tunézia esetében (vagyis a tényleges hozzájárulás csak a kiszámított összeg 5%-a volt), hogy az Unió ekképp is támogassa ezt a két országot a Krím félsziget Oroszország általi annektálását, illetve a tunéziai terrortámadásokat követő időszakban. Az [1. táblázat](#) áttekintést nyújt a Horizont 2020 keretprogramhoz való hozzájárulások arányossági tényezőjéről és korrekciós tényezőjéről (2020 októberétől).

1. táblázat. A Horizont 2020 arányossági tényezőjének képletei és korrekciós tényezői

H2020 társult ország / terület	Arányossági tényező	Korrekciós tényező
Albánia	„B” képlet	0,15
Örményország	„A” képlet	0,25
Bosznia-Hercegovina	„B” képlet	0,15
Svájc	„A” képlet	Nem alkalmazandó
Feröer szigetek	„A” képlet	Nem alkalmazandó
Grúzia	„A” képlet	0,15
Izrael	„A” képlet	Nem alkalmazandó
Izland	„B” képlet	Nem alkalmazandó
Moldova	„A” képlet	0,25
Montenegró	„B” képlet	0,50
Észak-Macedónia	„B” képlet	0,50 -> 0,15
Norvégia	„B” képlet	Nem alkalmazandó
Szerbia	„B” képlet	0,50
Tunézia	„A” képlet	0,05
Törökország	„B” képlet	0,14 -> 0,00
Ukrajna	„A” képlet	0,05

Megjegyzés: Az Észak-Macedóniára vonatkozó korrekciós tényezőt 2018-cal kezdve 0,5-ről 0,15-re módosították, a Törökországra vonatkozó korrekciós tényezőt pedig 0,14-ről 2020-ben 0-ra módosították (lásd: [2. háttérmagyarázat](#)).

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság adatai alapján.

58 A Horizont 2020-ban való részvételre vonatkozó megállapodások általában a korrekciós tényezők és a hozzájárulási összegek félidős felülvizsgálatát irányozták elő a program negyedik évében. A 2014–2020-as programozási időszakra nézve a Bizottság 2017-ben végezte el a felülvizsgálatokat.

59 Ezek a felülvizsgálatok nem jártak a hozzájárulás összegének automatikus felülvizsgálatával, de a Bizottság egy társult ország kifejezett kérelme alapján mérlegelné azt. A 2017-es felülvizsgálatokat követően két ország nyújtott be ilyen kérelmet, és a Bizottság úgy döntött, hogy elfogadja azokat (további részletekért lásd: [2. háttérmagyarázat](#)).

2. háttérmagyarázat

A korrekciós tényezők felülvizsgálata a félidős felülvizsgálatot követően

Törökország

Törökország esetében a felülvizsgálat kimutatta, hogy a török kutatók viszonylag kevés pályázatot nyújtottak be finanszírozásra, és e pályázatok sikerességi aránya sok területen elmaradt a program átlagától. A Bizottság becslése szerint Törökország a program teljes időtartama alatt mintegy 240 millió eurót kap a Horizont 2020 programból, szemben a Törökország által a programhoz nyújtott összes hozzájárulásként akkor becsült 436 millió euróval (e hozzájárulások mintegy 28%-át visszatérítették az IPA II-ből).

A felülvizsgálatot követően Törökország azt kérte, hogy a korrekciós tényezőt 2020-ra módosítsák 0,14-ről nullára, mivel úgy döntött, hogy abban az évben nem fizet pénzügyi hozzájárulást, és a Bizottság elfogadta a kérelmet¹⁶. Ezt a módosítást figyelembe véve Törökország 359,5 millió eurót fizetett a Horizont 2020-ban való részvételéért a 2014 és 2020 közötti időszakban.

Észak-Macedónia

Hasonló okok miatt fogadta el a Bizottság Észak-Macedónia azon kérését, hogy a korrekciós tényezőt a 2018 és 2020 közötti időszakra 0,50-ről 0,15-re módosítsák. A Bizottság becslése szerint Észak-Macedónia a program teljes időtartama alatt mintegy 8 millió euró támogatást kapna, miközben mintegy 22 millió euró hozzájárulást fizetne¹⁷. E hozzájárulások egy részét ez esetben is az IPA II forrásaiból fedezték (2014-ben 90%-ot, 2020-ig ez fokozatosan 40%-ra csökkent).

60 A 2021–2027-es programozási időszakra vonatkozóan a Bizottság automatikus korrekciók végrehajtását javasolta, ha jelentős egyensúlyhiány állna fenn az egyes nem uniós országok által befizetett hozzájárulások és az általuk kapott összegek között. Ily módon szükségtelenné válna a programban való részvételre vonatkozó megállapodások módosítása.

¹⁶ C(2019) 7623 final, 2019.10.28.

¹⁷ C(2018) 3719 final, 2019.6.13.

Hozzájárulás az Erasmus+ programhoz

61 Az Erasmus+ az oktatás, képzés, ifjúság és sport területén mobilitási és együttműködési lehetőségeket kínáló uniós program, amely a 2014–2020-as időszakra 14,7 milliárd euró összegű költségvetéssel rendelkezik.

62 A Horizont 2020-hoz hasonlóan a program különbséget tett a részt vevő országok két csoportja között.

- o Programban részt vevő országok: ezek részt vehettek az Erasmus+ valamennyi tevékenységében, és pénzügyileg hozzájárultak a programhoz. Ide tartozott az összes uniós tagállam és hat nem uniós ország: Izland, Liechtenstein, Norvégia, Észak-Macedónia, Szerbia és Törökország.
- o Partnerországok, akár az Unióval szomszédos, akár távolabbi országok: ezek a program keretében csak egyes intézkedésekben vehettek részt¹⁸, és részvételük bizonyos kritériumokhoz volt kötve. Négy partnerország nyújtott hozzájárulást: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Koszovó* és Montenegró.

A hozzájárulások összegének megállapítása

63 A hozzájárulások kiszámítása a „B” képlet alapján történt (lásd: 32. bekezdés). A tagjelölt és potenciális tagjelölt országok esetében azonban, amelyek részben vagy egészben részt vehetnek a programban, az „A” képlet alkalmazásából eredő hozzájárulásokat eseti alapon kiigazították.

64 A hozzájárulási összegek meghatározásának részletesebb szemléltetéséhez Törökországot és Montenegrót választottuk példaként (lásd: 3. háttérmagyarázat). Törökország programország volt, és a programban részt vevő összes nem uniós ország közül a legnagyobb hozzájárulást nyújtotta, míg Montenegró partnerországgként csak néhány tevékenységben vett részt, és a legkisebb hozzájárulást nyújtotta.

¹⁸ További információkért lásd: Európai Bizottság, *Erasmus+ Pályázati útmutató*, 2020. augusztus, 8–9. o.

3. háttérmagyarázat

Törökország hozzájárulása az Erasmus+ programhoz

Törökország 2003 óta az Unió számos oktatási programjában vesz részt. Az országnak az e programokhoz való pénzügyi hozzájárulása jelentősen megnőtt azóta, és a 2007–2013-as programozási időszak vége felé elérte a 134 millió eurót. Ez hozzávetőleg megfelel azon két program uniós költségvetése 10,8%-ának, amelyekben részt vett, és amelyek jelenleg az Erasmus+ program részét képezik. A Bizottság ezért (a GDP-alapú arányossági tényező helyett) ugyanezt az arányt javasolta az ország Erasmus+ programhoz való pénzügyi hozzájárulásának a következő programozási időszeakra (2014–2020) történő kiszámításához.

Mivel az Erasmus+ költségvetése lényegesen magasabb volt, mint elődprogramjaié, a 10,8%-os arány alkalmazása közel 1,6 milliárd euró pénzügyi hozzájárulást eredményezett volna ($10,8\% \cdot 14,7$ milliárd euró). A Törökországgal folytatott tárgyalásokat követően a Bizottság megállapodott abban, hogy a hozzájárulást ennek az összegnek a felére (800 millió euró) csökkentik. Ez a program teljes költségvetésének 5,4%-át teszi ki, ami meghaladja a „B” képlet alkalmazásából elméletben adódó arányossági tényezőt (4,51%). A Bizottság ezért kielégítőnek ítélte a hozzájárulás összegét. Emellett Törökország évente 9 millió euróval járult hozzá a program nemzetközi dimenziójához, amely a mobilitást és az Európán kívüli partnerországokkal folytatott felsőoktatási együttműködést finanszírozza.

Az eredeti megállapodás nem tartalmazott felülvizsgálati záradékot. Tekintettel azonban a program sikerére, Törökország 2014-ben jelezte, hogy kész növelni a pénzügyi hozzájárulását. A megállapodást ezért módosították, és a pénzügyi hozzájárulást 870 millió euróra (évi 126 millió euró 2015-től kezdve) változtatták. 2018-ban 1417 török projekt 44 930. résztvevője volt Erasmus+ tevékenységek hasznélvezője, összesen 84 millió euró összegben¹⁹.

Montenegró hozzájárulása az Erasmus+ programhoz

Montenegró csak bizonyos intézkedésekben vesz részt az uniós tagállamokkal egyenrangú félként. Ezek: Informatikai támogató platformok és a szakpolitikai reform támogatása.

Montenegró hozzájárulását 50 000 euróban rögzítették, ami körülbelül 40%-kal több, mint a „B” képlet alapján kiszámított összeg. A Bizottság azért javasolta ezt a magasabb összeget, mert az informatikai platformokban való részvétel költségei nem az adott ország GDP-jével arányosak.

¹⁹ Európai Bizottság, *Erasmus+ 2018 in numbers - Turkey*, 2019.

Az EFTA hozzájárulásai az uniós költségvetéshez

65 A négy EFTA-állam kétféle jogi megállapodás alapján nyújt hozzájárulást az uniós költségvetéshez: Izland, Liechtenstein és Norvégia az EGT-megállapodás alapján fizet hozzájárulást, míg Svájc nem vesz részt az EGT-ben, és külön kétoldalú megállapodásokat kötött az Unióval.

EGT-hozzájárulások (Izland, Liechtenstein és Norvégia)

66 Az EGT-megállapodás egy közös jogalapot nyújt a három EGT-tag EFTA-állam (Izland, Liechtenstein és Norvégia) uniós tevékenységekben való részvételéhez. A 2014–2020-as időszakban egy vagy több EGT-tag EFTA-állam 60 uniós program közül 15-ben vett részt, mintegy 400 millió euró éves hozzájárulás befizetésével.

A hozzájárulás összegének megállapítása

67 Az EGT-tag EFTA-államok az uniós kiadások két fajtájához járulnak hozzá: az operatív kiadásokhoz (ezek teszik ki az EGT-EFTA-hozzájárulás zömét) és az uniós közigazgatás kiadásaihoz.

Hozzájárulás az operatív kiadásokhoz

68 Az operatív kiadások az uniós programok és tevékenységek részét képező egyedi fellépésekre fordított összegeket jelentik. Az EGT-tag EFTA-államoknak az operatív kiadásokhoz való éves pénzügyi hozzájárulását úgy számítják ki, hogy az egyes országok arányossági tényezőjét összeszorozzák a vonatkozó uniós költségvetési tétel összegével („B” képlet). A kifizetendő összeget az uniós költségvetésben az uniós programok keretében futó projektek éves kiadásaira elkülönített források (kifizetési előirányzatok) alapján határozzák meg. Más nem uniós országok hozzájárulása az adott évben jóváhagyott új projektek valamennyi jövőbeli kiadására elkülönített forrásokon alapul (kötelezettségvállalási előirányzatok), amelyek általában magasabbak, mint a program végrehajtása első éveinek kifizetési előirányzatai²⁰.

²⁰ Az EFTA titkársága, *EFTA Bulletin on activities and financial contributions under the EGT Agreement*, 2002. november, 34–36. o.

69 Mivel a kifizetési előirányzatok csak a folyó projektek várható kiadásainak becslései, az egyes évek tényleges kiadásai ettől eltérő kifizetési összegeket mutathatnak. A Bizottság minden évben közli az EGT-tag EFTA-államokkal az n-2. év tényleges kiadásait, ami az adott évre kifizetett hozzájárulás korrekcióját eredményezheti.

Hozzájárulás az uniós közigazgatás kiadásaihoz

70 Az uniós közigazgatáshoz nyújtott hozzájárulás fizetéseket, nyugdíjakat, épületeket, berendezéseket és informatikai költségeket fedez. A hozzájárulásról az EGT-tag EFTA-államokkal az egyes programok és tevékenységek költségvetése alapján tárgyalnak.

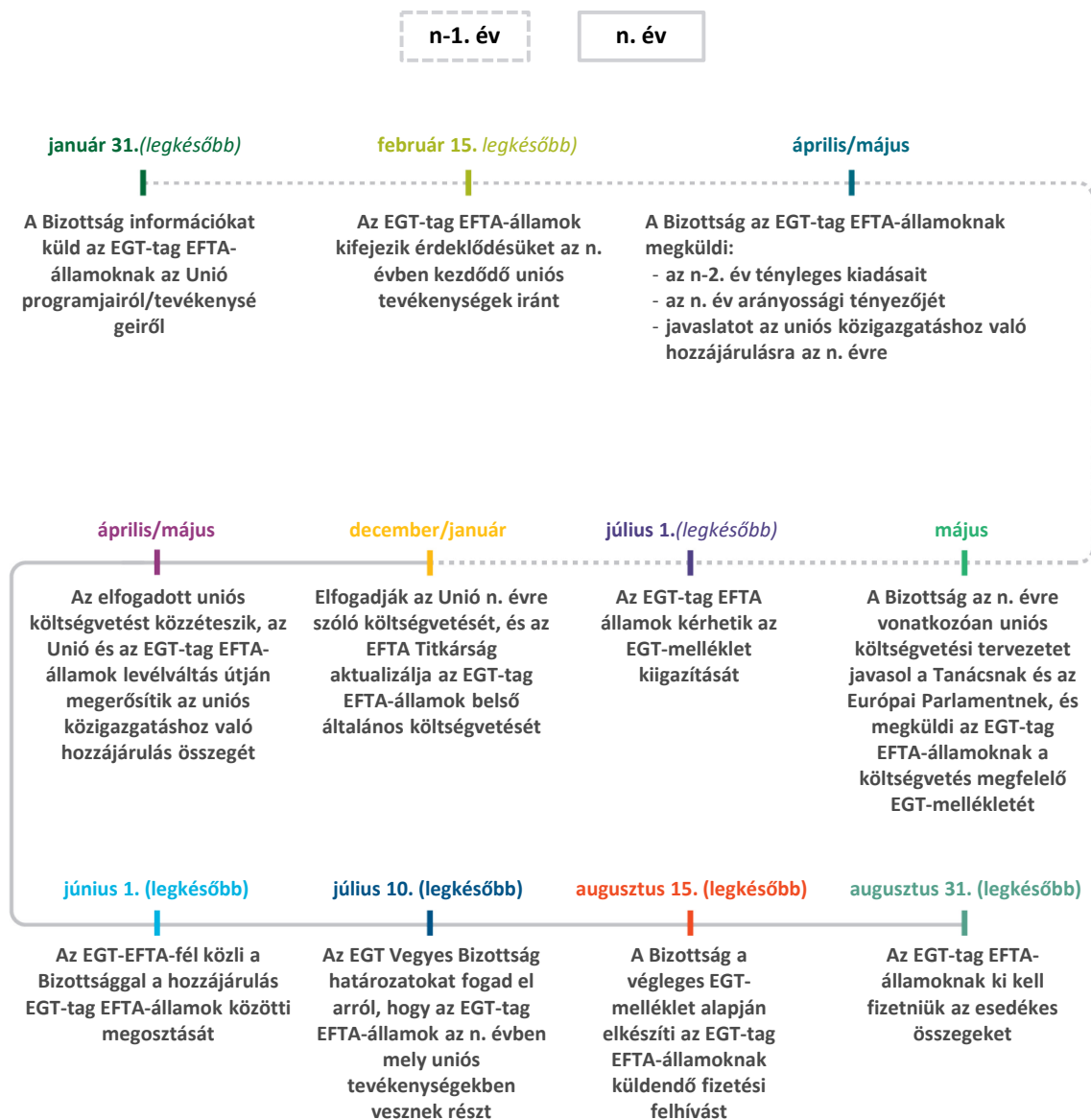
71 Az EGT-tag EFTA-államoknak az uniós közigazgatás költségeihez való hozzájárulása körülbelül kétharmadrészt természetbeni – nemzeti szakértőknek a Bizottsághoz való kirendelése –, egyharmadrészt pedig pénzügyi hozzájárulás. A természetbeni hozzájárulás megállapítása a kirendelt szakértőnkénti átlagos éves költség Bizottság általi becslése alapján történik, függetlenül az EGT-tag EFTA-államoknál ténylegesen felmerült bérköltségektől. 2020-ban ez szakértőnként 125 000 eurót tett ki (eltekintve az Eurostat ideiglenes alkalmazottaitól, akiknél a hozzájárulás a tényleges költségeken alapul). 2020-ban 26 nemzeti szakértő kiküldésére került sor az EGT-megállapodás keretében, főként Norvégiából. Ez 3,25 millió euró természetbeni hozzájárulást jelent.

72 A pénzügyi hozzájárulás az egyes kirendelt szakértők tevékenységének becsült általános költségein és járulékos költségein alapul (irodahelyiségek, utazások, ülések, bizottságok, konferenciák és kiadványok, az adott tevékenységben való EGT EFTA-részvételhez közvetlenül kapcsolódóan). A 2020. évi pénzügyi hozzájárulás megközelítőleg 1,6 millió eurót tesz ki.

A hozzájárulások kezelése

73 Míg az Unió és az EFTA-államok közötti kapcsolatokért az EKSZ visel általános felelősséget, az EGT-hozzájárulásokkal kapcsolatos költségvetési ügyek kezeléséért, vagyis az uniós költségvetés EGT-mellékletének elkészítéséért (amely tartalmazza a vonatkozó EGT-előirányzatokat) és a fizetési felhívás kibocsátásáért a Bizottság (Költségvetési Főigazgatóság) felelős (lásd: [9. ábra](#)). Az EGT-hozzájárulásokat a Költségvetési Főigazgatóság azért kezeli centralizált módon, mert azok egyetlen megállapodás (az EGT-megállapodás) részét képezik.

9. ábra. Az EGT-tag EFTA-államok uniós költségvetéshez való hozzájárulásának indikatív ütemterve

Forrás: Európai Számvevőszék, az EGT-megállapodás 32. jegyzőkönyve és a Bizottság belső iránymutatásai alapján.

Svájc hozzájárulásai

74 Az Unió többi szomszédos országával ellentétben az Unió és Svájc közötti kapcsolatokat nem szabályozza átfogó, magas szintű megállapodás. Ehelyett a felek az egyes együttműködési ágazatokra vonatkozóan kötött számos kétoldalú megállapodást alkalmaznak, Jelenleg mintegy 20 nagy léptékű megállapodás létezik, és ezeket mintegy 100 egyéb megállapodás egészíti ki²¹. A kétoldalú megállapodások zöme két nagy csomag, a Bilaterals I. (1999) és a Bilaterals II (2004) részét képezi.

75 A Tanács 2008 óta többször kijelentette, hogy a kétoldalú megállapodások jelenlegi rendszere az összetettsége és nem teljes körű volta miatt elérte korlátait²². Ennek nyomán 2014 májusában megkezdődtek a Svájccal kötendő átfogó intézményi keretmegállapodásra (IFA) irányuló tárgyalások. Az IFA célja, hogy egységes intézményi keretet hozzon létre az Unió és Svájc közötti valamennyi meglévő és jövőbeli piacra jutási megállapodáshoz. 2018 decemberében a Svájci Szövetségi Tanács úgy határozott, hogy nyilvános konzultációt tart az IFA szövegtervezetéről²³ a svájci érdekelt felekkel. A konzultációt követően a svájci fél további pontosításokat kért, és a két fél közötti levelezés folytatódott²⁴. A svájci hatóságok szerint 2020 novemberében a Svájci Szövetségi Tanács meghatározta álláspontját a szükséges pontosításokkal kapcsolatban, és a két fél között folytatódtak a megbeszélések.

A hozzájárulások összegének megállapítása

76 Az arányossági tényező kiszámításához mindhárom képlet (lásd: [31–33.](#) bekezdés), valamint néhány más, egyes konkrét tevékenységekre szabott képlet is használatos. Korrekciós tényezőket vagy hasonló kiigazításokat nem alkalmaznak. A [2. táblázat](#) mutatja be azokat a programokat és tevékenységeket, amelyekhez kapcsolódóan 2019-ben hozzájárulások érkeztek be.

²¹ Európai Bizottság (DG TRADE), *Countries and regions: Switzerland*.

²² A Tanács következtetései az Unió és a Svájci Államszövetség közötti kapcsolatokról, 2019. február 19-i 116/19. sz. sajtóközlemény, 8. bekezdés.

²³ *Accord facilitant les relations bilatérales entre l'Union Européenne et la Confédération Suisse dans les parties du marché intérieur auxquelles la Suisse participe*, 2018.11.23.

²⁴ A Svájci Szövetségi Tanács levele az Európai Bizottság elnökéhez, 2019. június 7.; Az Európai Bizottság elnökének levele a Svájci Szövetségi Tanácshoz, 2019. június 11., Ares(2019)4158773.

2. táblázat. Svájc hozzájárulásai az uniós költségvetéshez 2019-ben

Program/tevékenység	Hozzájárulás (millió euró)	Arányossági tényező
Horizont 2020 (beleértve az Euratomot és az ITER-t)	511,0	„A” képlet és „B” képlet.
Unió globális navigációs műholdrendszerek	27,1	„A” képlet
Belső Biztonsági Alap (BBA)	22,4	„C” képlet
Vízuminformációs Rendszer (VIS)	0,7	„C” képlet
Schengeni Információs Rendszer (SIS)	0,5	„C” képlet
Schengeni igazgatási költségek (bizottságok)	0,02	„C” képlet
Schengeni igazgatási költségek (schengeni titkárság)	0,7	egyedi
Statisztikai együttműködés	4,8	egyedi
Európai Környezetvédelmi Ügynökség	1,4	egyedi
CCN/CSI	0,1	egyedi
Összesen	568,7	

Megjegyzések: A „B” képletet csak az Euratom kutatási és képzési programjának egy részéhez való hozzájárulás és az ITER-projekt keretében végzett tevékenységek kiszámításához használják. A CCN/CSI a vámügy területén használt közös kommunikációs hálózatra és közös rendszerinterfészre utal. A SIS, a VIS és az Eurodac esetében Svájc további hozzájárulásokat nyújt közvetlenül az eu-LISA ügynökségnek (lásd: [6. ábra](#)).

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság és a Tanács számvitelei adatai alapján.

77 Svájc a legnagyobb hozzájárulást a Horizont 2020-nak nyújtja. Történetileg Svájc ugyan az uniós kutatási programok egyik első társult országa volt, de 2014 és 2016 között az ország csak részlegesen társult a Horizont 2020-hoz, tehát svájci szervezetek ekkor csak korlátozott számú programintézkedés esetében voltak jogosultak uniós finanszírozásra. A Horizont 2020-ból rendelkezésre álló támogatás csökkenését ellentételezendő a svájci kormány alternatív nemzeti finanszírozási rendszert hozott létre. Svájc társulásának részleges jellege ugyanakkor az általa az Uniónak befizetett hozzájárulások átmeneti csökkenését okozta.

A tagállamoknak közvetlenül nyújtott hozzájárulások

78 Azon forrásokra, amelyeket az EFTA-államok az uniós költségvetésen kívül, közvetlenül nyújtanak az uniós tagállamoknak, egyedi számítási mechanizmusok, valamint olyan irányítási, beszámolási, belsőkontroll- és ellenőrzési szabályok vonatkoznak, amelyek eltérnek az Unió általános költségvetéséhez való hozzájárulásokra érvényes szabályoktól. Ezeket a külön szabályokat a következő bekezdések tárgyalják.

Az EGT és Norvégia által a tagállamoknak nyújtott támogatások

79 Az EGT-tag EFTA-államok támogatást nyújtanak az uniós tagállamoknak azzal a céllal, hogy csökkentsék az EGT-ben tapasztalható társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségeket, és erősítsék kapcsolataikat a kedvezményezett államokkal. Ezek a hozzájárulások úgy is tekinthetők, mint annak ellentételezése, hogy Izland, Liechtenstein és Norvégia része lehet az Unió belső piacának (lásd: **84.** bekezdés). E támogatások alapját az EGT-megállapodás²⁵, valamint a Norvégia és az Európai Unió közötti, a norvég pénzügyi mechanizmusról szóló megállapodás rögzíti.

80 A forrásokat két finanszírozási rendszer keretében egymástól függetlenül kezelik. Az EGT-támogatásokat Izland, Liechtenstein és Norvégia (donorországok) közösen finanszírozzák, míg a norvég támogatásokat egyedül Norvégia finanszírozza. Az EGT-támogatások 1994 óta működnek, és a hozzájárulások összege jelentősen megnőtt az Unió 2004-es bővítésével, amikor kiegészítő finanszírozási mechanizmusként létrehozták a norvég támogatásokat.

81 Az EGT-támogatások 15 uniós tagállamnak (a továbbiakban: kedvezményezett országok) nyújtanak támogatást, amelyek egyben az uniós kohéziós alap kedvezményezettjei is²⁶. Norvégia az Unióhoz 2004 óta csatlakozott 13 tagállamnak nyújt támogatást. Mindkét típusú vissza nem térítendő támogatás keretében forrásokat különítenek el a regionális együttműködésre és a fiatalok foglalkoztatásának

²⁵ Az EGT pénzügyi mechanizmusait az EGT-megállapodás VIII. része (115–117. cikk), valamint a 38., 38a., 38b. és 38c. jegyzőkönyv írja elő.

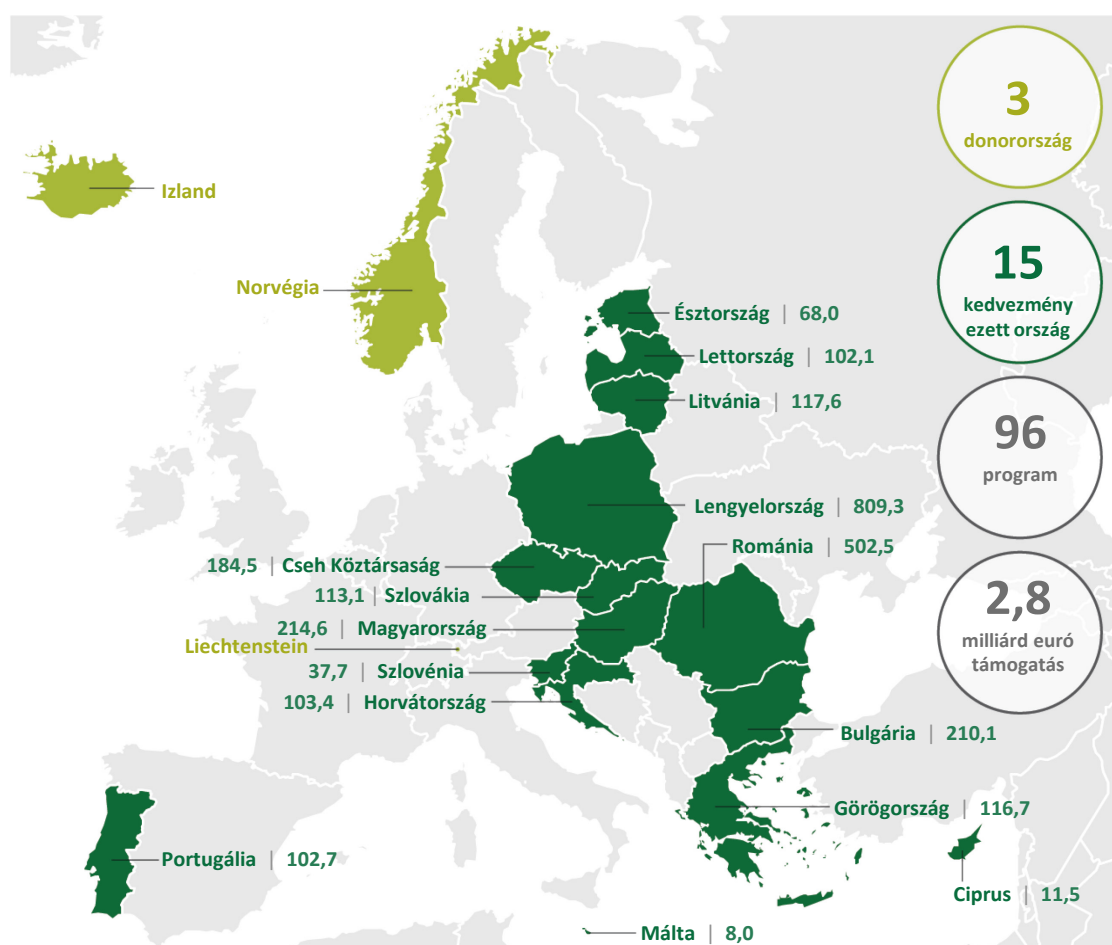
²⁶ Bulgária, Cseh Köztársaság, Észtország, Görögország, Horvátország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovénia és Szlovákia.

előmozdítására. Ez más uniós tagállamok részvételével megvalósuló projekteket is támogathat.

82 A hozzájárulás teljes összege a 2014. május 1. és 2021. április 30. közötti időszakban 2,8 milliárd euró. A támogatás fő területei közé tartozik a kutatás és oktatás, a szegénység csökkentése és a környezetvédelem (lásd: [10. ábra](#)). A támogatások nem kormányzati szervezetek, kutatási és felsőoktatási intézmények, valamint az állami és a magánszektor számára is elérhetők.

83 2020 végéig a donorországok és a kedvezményezett országok között a 2014–2021-es finanszírozási időszakra vonatkozóan 96 programról és két regionális alapról született hivatalos megállapodás. 2021-ben további 8 programot írtak volna alá.

10. ábra. Az EGT és Norvégia által nyújtott támogatások elosztása (millió euró)

TÁMOGATÁSI TERÜLETEK 2019-BEN (millió euró)

Innováció, kutatás, oktatás és versenyképesség

Kultúra, civil társadalom, jó kormányzás, valamint alapvető jogok és szabadságok

Környezet, energia, éghajlatváltozás és karbonszegény gazdaság

Társadalmi befogadás, ifjúsági foglalkoztatás és a szegénység enyhítése

Bel- és igazságügy

Megjegyzés: A támogatási területekhez rendelt előirányzatokat 2019 végén még nem véglegesítették.

Forrás: Európai Számvevőszék, az EGT és Norvégia által nyújtott támogatások helyzetéről szóló 2019. évi jelentésből és az EGT-megállapodásból származó információk alapján.

A hozzájárulás összegének megállapítása

84 A hozzájárulási összegek az Unió és a donorországok közötti politikai megállapodás eredménye, és kiszámításukhoz nem alkalmaztak külön módszertant. A Bizottság szerint²⁷ az Unió tárgyalási kiindulópontja az volt, hogy az EGT-tag EFTA-államok a belső piac részeként ugyanúgy részesülnének a kibővített belső piac előnyeiből, mint a tagállamok. Ezért a belső piac fenntartható és méltányos fejlődéséből is ki kellene venniük a részüket azáltal, hogy közreműködnek az EU/EGT társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségeinek enyhítésében. 2016-ban az Unió és a donorországok megállapodtak a források növelésében a 2009 és 2014 közötti időszakhoz képest, amikor is 1,8 milliárd eurót biztosítottak. A 2014 májusa és 2021 áprilisa közötti időszakra a megállapodás szerinti összeg 2,8 milliárd euró volt (1,55 milliárd euró az EGT-támogatásokra és 1,25 milliárd euró a norvég támogatásokra). Ezeket az összegeket egyenlő éves részletekben bocsátják rendelkezésre kötelezettségvállalásra. Az országspecifikus előirányzatokat a Bizottság az Unió Kohéziós Alapja esetében alkalmazott elosztási kulcs alapján határozta meg²⁸. Az EGT-támogatásokhoz nyújtott hozzájárulások három donorország közötti megoszlása az országok GDP-jének aránya alapján történik: Norvégia hozzájárulása 95,8%, Izlandé 3%, Liechtensteiné pedig 1,2%.

A hozzájárulások kezelése

85 Az EGT-tag EFTA-államok felelősek annak biztosításáért, hogy a végrehajtási szabályok lényegében azonosak legyenek mindkét pénzügyi mechanizmus esetében. Két rendeletet adtak ki az EGT-, illetve a Norvégiából származó támogatások végrehajtásáról²⁹, és mindegyik kedvezményezett állammal egyetértési megállapodást kötöttek³⁰.

²⁷ Ajánlás – A Tanács határozata az EU Horvátországgal történő bővülésére való tekintettel a Bizottságnak a következő megállapodások kiigazítását célzó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásáról: az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás, a Norvég Királyság és az Európai Unió közötti, a 2009–2014 közötti időszakra vonatkozó Norvég Finanszírozási Mechanizmusról szóló megállapodás (...) (COM(2012) 255 final).

²⁸ Az 1303/2013/EU rendelet (HL L 347., 2013.12.20., 320–469. o.) VII. mellékletének (5) pontja.

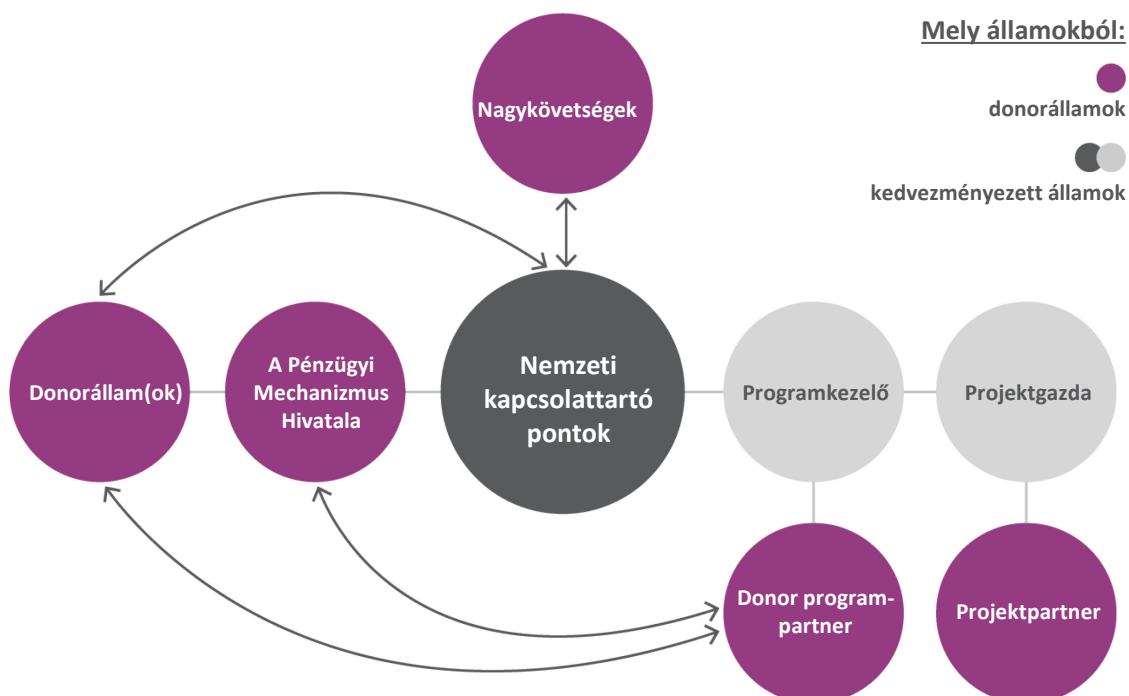
²⁹ Rendelet a 2014–2021-es EGT-támogatások végrehajtásáról; Rendelet a 2014–2021-es Norvég Finanszírozási Mechanizmus végrehajtásáról.

³⁰ A jelenlegi finanszírozási időszakra vonatkozóan megkötött összes egyetértési megállapodás elérhető az EGT-támogatások honlapján:
https://eeagrants.org/resources?title=&field_resource_type_target_id=185.

86 Az egyetértési megállapodások meghatározzák az érintett országspecifikus előirányzatokra vonatkozó keretrendelkezéseket (beleértve az előirányzatok programonkénti bontását), valamint a források kezelésére és ellenőrzésére szolgáló struktúrákat hoznak létre. Az egyetértési megállapodások végrehajtásáért az egyes kedvezményezett államok által kijelölt nemzeti kapcsolattartó pontok felelnek.

87 A támogatások kezelésének felelőssége megoszlik az EGT-tag EFTA-államok és a kedvezményezett országok között (lásd: [11. ábra](#)).

11. ábra. Az EGT és Norvégia által nyújtott támogatások irányítása (millió euró)

Forrás: Európai Számvevőszék, az EGT és Norvégia által nyújtott támogatásokról szóló 2015–2016-os éves jelentés alapján.

88 E pénzügyi mechanizmusok irányításáért és végrehajtásáért a Pénzügyi Mechanizmus Hivatala (FMO) felel, amely az EFTA Titkárságának része. Kapcsolattartó pontként szolgál a donor- és a kedvezményezett országok között. Az EGT-tag EFTA-államok igazgatási költségeit a megállapodás szerinti pénzügyi hozzájárulás fedezi, amely a támogatások teljes összegének 7,5%-át teszi ki.

89 A Bizottság szerepe a támogatások végrehajtásában konzultatív jellegű. A 2004–2009 közötti időszakban a Bizottság minden projektjavaslatot átvilágított, míg 2009–2014-ben az átvilágítást programszinten végezték el. A jelenlegi (2014–2021-es) finanszírozási időszakban a Bizottság (DG REGIO) stratégiai szintű visszajelzést ad az

egyetértési megállapodások tartalmáról. Például a Bizottság jelezte, hogy a Szlovéniával kötött egyetértési megállapodáshoz fűzött észrevételeiben meghatározta, hogy miként lehetne fokozni a szinergiákat és egyes programoknak az európai strukturális és beruházási alapokkal való kiegészítő jellegét. A Bizottság azt is ajánlotta, hogy egyes finanszírozási területeken az átfedések elkerülése érdekében vegyék fel a kapcsolatot ezen alapok nemzeti irányító hatóságaival.

Beszámolási rendelkezések

90 A vissza nem térítendő támogatásokkal kapcsolatos beszámolás elsősorban a kedvezményezett országokat terheli. Az erre irányuló egyedi rendelkezéseket a vonatkozó rendeletek határozzák meg (lásd: **85.** bekezdés), és különböző beszámolási követelményeket tartalmaznak, mint például az éves stratégiai végrehajtási jelentések, programjelentések és pénzügyi jelentések, beleértve az eredmények elérése felé tett előrehaladásra vonatkozó információkat is.

91 A jelenlegi finanszírozási időszakra vonatkozóan az EGT-tag EFTA-államoknak 2020 végéig félidős felülvizsgálatot kell végezniük azzal a céllal, hogy az allokációkon belül rendelkezésre álló, le nem kötött pénzeszközöket átcsoportosítsák az egyes érintett kedvezményezett országok között³¹. Ami a 2009–2014-es finanszírozási időszakot illeti, az FMO becslése szerint a kedvezményezett országok a költségvetési előirányzat mintegy 15%-át nem fogják elkölteni, ami a gyakorlatban az EGT-Norvégia támogatások csökkenését eredményezné ebben az időszakban.

Belső kontroll és ellenőrzés

92 Az egyes kedvezményezett államok ellenőrző hatóságai éves jelentéseket adnak ki az irányítási és kontrollrendszer eredményességéről, valamint a támogatások keretében felmerült kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről. Az FMO saját ellenőrzési stratégiával rendelkezik, amely kiegészíti a nemzeti ellenőrző hatóságoktól kapott bizonyosságot. Az FMO által a 2009–2014-es időszak szabálytalanságairól kiadott jelentés³² azt mutatja, hogy az 1010 feltárt szabálytalanság többsége hibákhoz, 29 pedig csaláshoz kapcsolódott. 2020. szeptember 30-ig a projekttámogatásoknak a feltárt szabálytalanságok miatti csökkentése 14,6 millió eurót tett ki.

³¹ A 38c. jegyzőkönyv 8. cikke és a Norvégiával kötött megállapodás vonatkozó rendelkezése.

³² <https://eeagrants.org/resources/eea-and-norway-grants-2009-2014-report-fraud-and-irregularities>

93 Ezenkívül az EFTA Könyvvizsgálói Testület (EGT-támogatások esetében) és a Norvég Nemzeti Számvevőszék (a norvég támogatások esetében) egyedi felülvizsgálatokat vagy bizonyossági megbízásokat végezhet az EGT és Norvégia által nyújtott támogatásokkal kapcsolatban. Az uniós intézmények nem rendelkeznek kontroll- vagy ellenőrzési jogokkal e támogatások tekintetében.

A Svájc által a tagállamoknak nyújtott hozzájárulás

94 Az EGT-tag EFTA-államokhoz hasonlóan Svájc is közvetlenül fizet pénzügyi hozzájárulást az uniós tagállamoknak. A megállapodás az Unió és a svájci hatóságok között 2006 februárjában aláírt, nem kötelező erejű egyetértési megállapodáson³³ és annak kiegészítésein alapul. A svájci hatóságok jelezték, hogy Svájc önállóan biztosítja a finanszírozást, híven azon hagyományához, hogy támogatja Közép- és Kelet-Európa demokratikus átmenetét³⁴. Amint azt az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és az Európai Bizottság alelnöke kijelentette, ez a hozzájárulás legitim ellentételezése annak, hogy az ország hozzáférjen a belső piachoz³⁵.

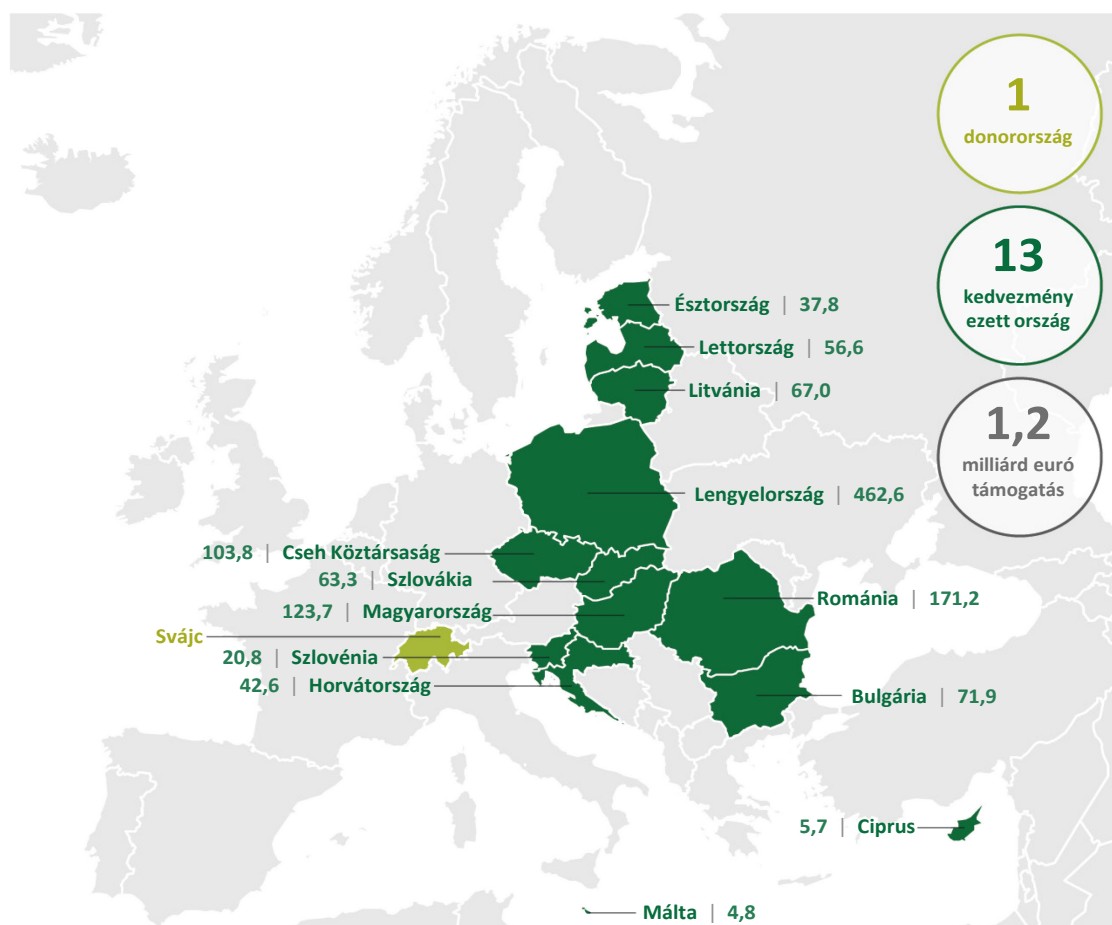
95 2007-től Svájc 1,3 milliárd svájci frankot (körülbelül 1,2 milliárd eurót) különített el a kibővített Unióhoz való első hozzájárulásaként (lásd: **12. ábra**). E hozzájárulás kedvezményezettjei az Unióhoz 2004 óta csatlakozott 13 uniós tagállam. Az EGT és Norvégia által nyújtott támogatásokhoz hasonlóan nem az uniós költségvetésen keresztül folyósítják ezeket a pénzeszközöket, amelyeket Svájc a kedvezményezett országokkal együttműködve közvetlenül irányít.

³³ Egyetértési megállapodás az Európai Unió Tanácsa elnöke és a Svájci Szövetségi Tanács között, 2006. február 27.

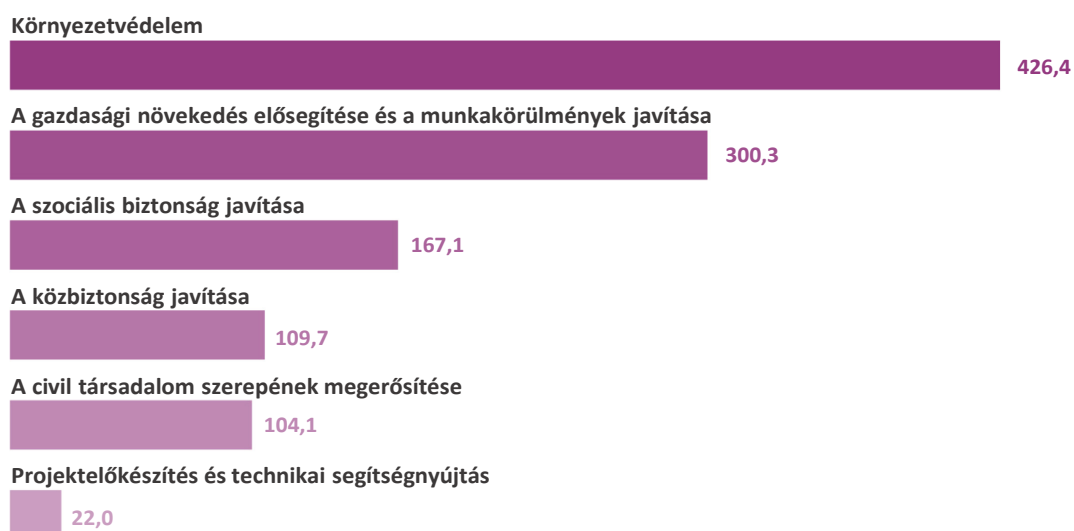
³⁴ <https://www.eda.admin.ch/erweiterungsbeitrag/en/home/the-swiss-contribution/kurzportraet-erweiterungsbeitrag.html>

³⁵ Parlamenti kérdések, **Borrell főképviselő/alelnök válasza az Európai Bizottság nevében**, 2020. június 17.

12. ábra. Az EGT és Norvégia által nyújtott támogatások elosztása (millió euró)

TÁMOGATÁSI TERÜLETEK (millió euró)

Megjegyzés: A támogatási területek szerinti elosztás a befejezett projekteken alapul. Az euróban kifejezett összegek hozzávetőlegesek, mivel az allokációk svájci frankban vannak kifejezve.

Forrás: Európai Számvevőszék, az SDC – SECO alapján: *Switzerland's contribution to the enlarged EU: Results of country programmes completed in the EU-12 countries*, 2020. május, 4. o.

96 Az Unió és a svájci hatóságok közötti egyetértési megállapodás meghatározza a hozzájárulás általános elveit és annak pénzügyi elosztását. A Svájc és az egyes kedvezményezett országok között létrejött keretmegállapodások további konkrét feltételeket határoznak meg.

97 2018-ban a Svájci Szövetségi Tanács azt javasolta, hogy a jövőben is folytassák ezt a hozzájárulás formájában megvalósuló együttműködést, és ugyanazt az összeget különítsék el, mint az előző hozzájárulás esetében. 2019-ben az Európai Parlament emlékeztetett arra, hogy Svájc jelentős hasznot húz az egységes piacon való részvételből, és hangsúlyozta, hogy jelentősen fokozni kell Svájcnak az uniós kohézióhoz való jövőbeli hozzájárulását³⁶. Az Unió Tanácsa kijelentette, hogy a hozzájárulásnak arányosnak kell lennie azokkal a jelentős előnyökkel, amelyekhez Svájc az egységes piacon való részvétele révén jut³⁷. A svájci parlament 2019 decemberében jóváhagyta a második hozzájárulásról szóló javaslatot, de úgy döntött, hogy összekapcsolja azt egy külön feltétellel, amely elsősorban a svájci tőzsdéknek a szabályozott uniós piacokkal való egyenértékűségéről szóló bizottsági határozat megújításához kapcsolódik³⁸. 2020 decemberében még mindig folytak a megbeszélések egy egyetértési megállapodásról a két fél között a második hozzájárulásról.

A hozzájárulás összegének megállapítása

98 A hozzájárulási összegek az Unió és a donorországok közötti politikai megállapodás eredménye, és kiszámításukhoz nem alkalmaztak konkrét módszertant. Az országonkénti allokációkat az Unió Kohéziós Alapja esetében alkalmazott elosztási kulcs alapján határozták meg.

99 A teljes 10 éves időtartamon belül a hozzájárulás folyósítását két szakaszra bontották: az ötéves kötelezettségvállalási időszak során Svájc és a kedvezményezett országok megállapodnak abban, hogy mely projekteket kell végrehajtani és hogyan, míg ezzel átfedésben van a projektek végrehajtására szánt, legfeljebb 10 éves

³⁶ Az Európai Parlament 2019. március 26-i ajánlása a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez, az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti intézményi keretmegállapodásról (2018/2262(INI)), P8_TA(2019)0241, 1. bekezdés o) pont.

³⁷ A Tanács következtetései az Unió és a Svájci Államszövetség közötti kapcsolatokról, 2019. február 19-i 116/19. sz. sajtóközlemény, 11. bekezdés.

³⁸ <https://www.fedlex.admin.ch/eli/fga/2020/74/fr>; <https://www.fedlex.admin.ch/eli/fga/2020/75/fr>

végrehajtási időszak. A két időszakot ennek megfelelően igazították ki az Unióhoz 2007-ben csatlakozó Románia és Bulgária (végrehajtás 2019-ig), valamint a 2013-ban csatlakozó Horvátország (végrehajtás 2024-ig)³⁹ esetében.

100 2020 decemberéig a 12 tagállam (EU-12) számára – ahol a végrehajtás 2017-ben és 2019-ben befejeződött – elkülönített források 92%-át használták fel, a horvátországi projektek pedig még folyamatban voltak.

A hozzájárulások kezelése

101 A svájci hozzájárulást Svájc a kedvezményezett országokkal együttműködve kezeli, a projekteket és programokat jóváhagyó svájci hatóságok, valamint a kedvezményezett országok felelősek a projektek meghatározásáért, végrehajtásáért, belső kontrolljáért és ellenőrzéséért. Mindkét félnek egyeztetnie kell az uniós kohéziós politika keretében finanszírozott projektekkel való átfedések elkerülése érdekében⁴⁰.

102 A Bizottság (DG REGIO) feladata annak értékelése, hogy a javasolt projektek és programok összeegyeztethetők-e az Unió célkitűzéseivel, például a kohéziós politikával⁴¹. A Svájc által rendelkezésre bocsátott lista alapján elvégezte a projektek és programok általános átvilágítását.

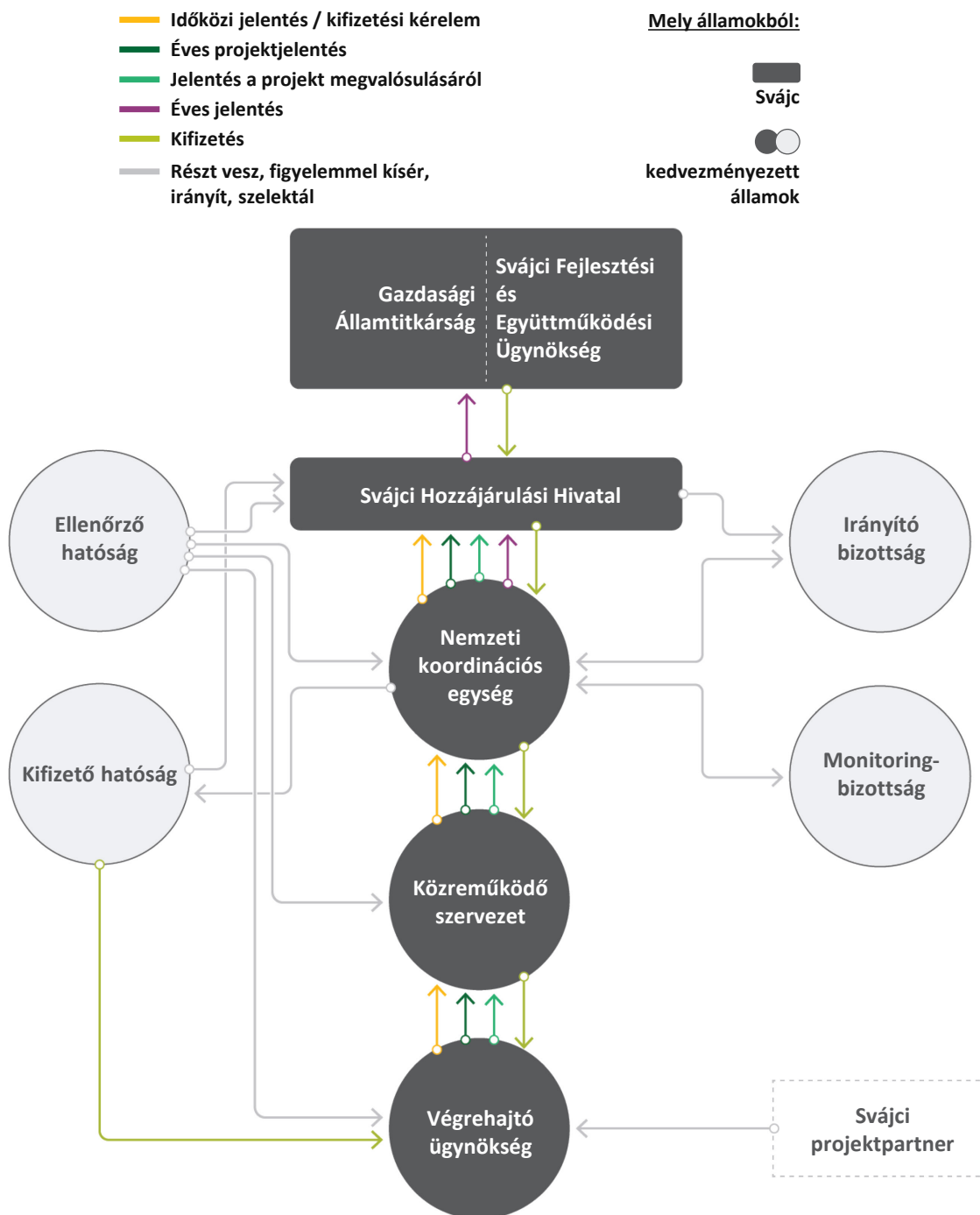
103 A **13. ábra** a hozzájárulás végrehajtásának irányítására létrehozott szervezeti struktúrát és fő folyamatait mutatja be. Az igazgatási költségek fedezésére Svájc a teljes hozzájárulásának 5%-át megtarthatja.

³⁹ További információkért lásd: SDC – SECO, *Evaluation Report on the Swiss Contribution 2015, Key points in brief*, 2016. március; Svájci Szövetségi Számvevőszék (SFAO), *Switzerland's enlargement contribution – does the division of tasks with EU partner countries allow efficient implementation?*, 2015. március 20-i ellenőrzési jelentés.

⁴⁰ A kedvezményezett országokkal kötött keretmegállapodások 6. cikke.

⁴¹ Az egyetértési megállapodás 5. cikke.

13. ábra. Svájc hozzájárulásának kezelése

Forrás: Európai Számvevőszék, a következő alapján: SFAO, Switzerland's enlargement contributions – does the division of tasks with EU partner countries allow efficient implementation?, 2015. március 20-i ellenőrzési jelentés, 27. o.

Beszámolási rendelkezések

104 A nyomon követés és a felügyelet a kedvezményezett országok nemzeti hatóságainak feladata, bár a decentralizált svájci bővítési ügynökségek Svájc részéről közreműködnek a végrehajtás helyszíni nyomon követésében.

105 Svájc a nemzeti szinten készített országjelentések mellett rendszeresen éves jelentéseket tesz közzé a programszinten elért eredményekről. Az EU-10-et illetően 2017-ben, az EU-12-t illetően pedig 2020-ban a tízéves végrehajtási időszak végén Svájc jelentéseket tett közzé a kedvezményezett országokban elért átfogó eredményekről.

Belső kontroll és ellenőrzés

106 Svájc a belsőkontroll- és ellenőrzési feladatok zömét átruházta a kedvezményezett országok nemzeti hatóságaira. Legkésőbb az egyes projektek végén pénzügyi ellenőrzést kellett végezni⁴². Svájc fenntartotta magának azt a jogot, hogy a hozzájárulásából finanszírozott projektek végrehajtásához kapcsolódó valamennyi tevékenységet és eljárást felkereshesse, nyomon követhesse, felülvizsgálhassa, ellenőrizhesse és értékelhesse⁴³. A közvetlenül a tagállamoknak folyósított EGT- és norvég támogatásokhoz hasonlóan az uniós intézményeknek e hozzájárulás tekintetében sincsen kontroll- vagy ellenőrzési jogosultságuk.

⁴² A keretmegállapodások II. melléklete.

⁴³ A keretmegállapodások 6. cikkének (5) bekezdése.

107 A svájci hozzájárulást a Svájci Szövetségi Számvevőszék (SFAO) több ellenőrzése, a kedvezményezett országok legfőbb ellenőrző intézményeinek ellenőrzései, valamint közös ellenőrzések is vizsgálták⁴⁴. Az elmúlt évek ellenőrzései során fény derült a források felhasználásának bizonyos hatékonyságbeli hiányosságaira. Többek között a következőket észrevételezték:

- az összetett, többszintű szervezeti struktúra megnövelte a végrehajtáshoz szükséges munkaidőt és személyzeti létszámot;
- a projektkiválasztási eljárások hosszú időt vesznek igénybe, ami bizonytalanságot okoz és nagy adminisztratív és pénzügyi terhelést eredményez.

⁴⁴ Lásd például:

- SFAO, *Switzerland's enlargement contributions – does the division of tasks with EU partner countries allow efficient implementation?*, 2015. március 20-i ellenőrzési jelentés;
- SFAO/A Cseh Köztársaság számvevőszéke, közös jelentés: *Funds earmarked for the implementation of the Swiss-Czech Cooperation Programme (SCCP) to reduce economic and social disparities within the enlarged European Union*, 2015. áprilisi ellenőrzési jelentés.

Záró észrevételek és kihívások

108 Áttekintésünknek ebben a részében néhány záró megjegyzést teszünk és kiemelünk néhány, az áttekintés során a nem uniós országok hozzájárulásainak kezelése terén feltárt fő kihívást. Ezeket megvitattuk a Bizottság felelős részlegeivel és az Európai Külügyi Szolgálattal, és szükség esetén idézzük véleményüket.

109 A nem uniós országok hozzájárulásai jelenleg az uniós költségvetés bevételeinek mintegy 1%-át teszik ki. A nem uniós országok részvétele az uniós programokban lehetővé teszi az Unió számára stratégiai fontosságú területeken (pl. úrkutatás, kutatás és fejlesztés) történő együttműködést is. Ezenkívül a nem uniós országokból származó hozzájárulások egyes tagállamok számára fontos, az uniós kohéziós politikát kiegészítő közvetlen finanszírozási források (lásd: **01.**, **02.** és **28** bekezdés).

110 Az uniós programokhoz és tevékenységekhez nyújtott hozzájárulások kiszámítási képleteinek zöme a nem uniós országok GDP-je és az uniós GDP közötti arányon alapuló arányossági tényezőt alkalmaz (lásd: **30–39.** bekezdés). Következésképpen, ha a jelenlegi képletek továbbra is érvényesek maradnak, **az Egyesült Királyság Unióból való kilépése az arányossági tényezők növekedéséhez fog vezetni**, mivel az Unió GDP-je (a képlet nevezője) az Egyesült Királyság nélkül kisebb lesz. Ugyanakkor **az Egyesült Királyság nem uniós országgént is részt fog venni néhány jövőbeli uniós programban és tevékenységben**, és ezek kapcsán hozzájárulást fog nyújtani. Az Unió és az Egyesült Királyság közötti, 2021. január 1-je óta ideiglenesen alkalmazandó kereskedelmi és együttműködési megállapodás az Egyesült Királyság több uniós programban való részvételéről rendelkezik. Ezek a fejlemények **a nem uniós országok által nyújtott hozzájárulások általános növekedését** fogják eredményezni.

111 A nem uniós országok uniós programokban és tevékenységekben való jövőbeli részvétele kereteinek meghatározásakor a Bizottság új kihívásokkal szembesülhet az Egyesült Királyság Unióból való kilépése miatt. Ilyenek:

- az Egyesült Királyság további uniós programokban és tevékenységekben való lehetséges jövőbeli részvételére vonatkozó szabályok és elvek meghatározása;
- új részvételi megállapodások megtárgyalása a többi nem uniós országgal, amelyek esetleg igyekeznek majd enyhíteni a felülvizsgált arányossági tényezők alkalmazásából számukra adódó (az Egyesült Királyság GDP-je nélkül) magasabb hozzájárulások hatását. A tagjelölt és a potenciális tagjelölt országok esetében az uniós programokban való részvétel az őket a jövőbeni tagságra felkészítő eszköz

is, ezért az ezen országok által fizetendő hozzájárulások szintjére vonatkozó tárgyalások során egyedi megközelítésre lehet szükség.

112 A nem uniós országok által az Uniónak nyújtott hozzájárulások kezelése decentralizáltan történik, és megoszlik a Bizottság főigazgatóságai, illetve az azon uniós programokért és tevékenységekért felelős ügynökségek között, amelyekhez a hozzájárulásokat hozzárendelik. Kivételt csak az EGT-tag EFTA-államok (Izland, Liechtenstein és Norvégia) hozzájárulásai képeznek, ezeket a Költségvetési Főigazgatóság valamennyi program esetében centralizáltan kezeli (lásd: [04.](#) és [29.](#) bekezdés.) Ez utóbbi összetett folyamat, amely számos, egy vagy több EGT-tag EFTA-állam részvételével folyó uniós programot és tevékenységet érint, különböző számítási módszereket vesz igénybe (az operatív és az uniós közigazgatási kiadásokhoz való hozzájárulás tekintetében), valamint a költségvetésben szereplő és a tényleges kiadások közötti különbségek miatti kiigazításokat alkalmaz (lásd: [66–73.](#) bekezdés).

113 Nincsen egységes automatikus képlet az uniós költségvetéshez és az ügynökségek költségvetéséhez való hozzájárulások megállapítására, és nincsenek szabványosított módszerek ezek kiigazítására sem. A hozzájárulás végleges összegét a legtöbb esetben a nem uniós országgal folytatott tárgyalásokat követően állapítják meg, amelyek számos tényezőt tekintetbe vesznek, többek között politikai érdekeket és az ország adott programban vagy tevékenységben való részvételének értékelését. Emiatt a hozzájárulások megállapítása igen különböző módokon történik (lásd: [32–39.](#) bekezdés).

114 Míg a decentralizált irányítás az uniós programtól és az érintett nem uniós országtól függően testre szabottabb megközelítést tesz lehetővé, a Bizottság és az uniós ügynökségek számára ugyanakkor megnehezíti az egymáshoz hasonló esetek egységes kezelését, valamint csökkenti a hozzájárulások kiszámításának és beszedésének hatékonyságát. **A kihívást az jelenti, hogy megtaláljuk a megfelelő egyensúlyt egyrészt az eljárások egységessége és a nem uniós országok hozzájárulásai kezelésének hatékonysága, másrészt a programok és országok sajátos körülményeinek figyelembevétele között.**

115 A Bizottság a következő többéves pénzügyi keret időszakában igyekszik növelni a egységességet. Ennek érdekében elfogadott egy horizontális iránymutatást a nem uniós országok uniós programokhoz való hozzájárulására nézve, amely tárgyal néhány alapvető paramétert. A Bizottság hangsúlyozta, hogy az új iránymutatás csak új nemzetközi megállapodásokra alkalmazható, és ezért nem alkalmazandó a meglévő EGT-megállapodás vagy a schengeni vívmányokkal kapcsolatos megállapodások szerinti hozzájárulásokra.

116 A Bizottság rendszeresen közzétesz a nem uniós országok által az uniós költségvetésnek nyújtott hozzájárulásokra vonatkozó általános információkat, valamint néhány országspecifikus információt az IPA II-ből származó hozzájárulások visszatérítésére nézve. Amikor 2017-ben európai parlamenti képviselők felkérték erre, a Bizottság részletes áttekintést nyújtott az uniós költségvetéshez való hozzájárulásokról. **Az egyes nem uniós országok által az egyes uniós programokhoz vagy tevékenységekhez nyújtott hozzájárulások részletes lebontását azonban nem ismertetik rendszeresen, és nem adnak áttekintést az e hozzájárulások visszatérítéséhez nyújtott összes uniós pénzügyi támogatásról** sem (lásd: [27.](#) és [44–46.](#) bekezdés).

117 Mivel az érdeklődő nyilvánosság és a költségvetési hatóságok érdekében **elő kell mozdítani az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot**, a Bizottság előtt az a kihívás áll, hogy rendszeresen részletes áttekintést nyújtson a nem uniós országok által az uniós költségvetésbe befizetett hozzájárulásokról.

118 Az EFTA-államok által közvetlenül az uniós tagállamoknak nyújtott hozzájárulások (norvég/EGT-támogatások és Svájcnak a kibővített Unióhoz való hozzájárulása) ellensúlyozzák ezen országoknak az Unió belső piacához való hozzáférését. Ezek a hozzájárulások úgy is tekinthetők, mint az Unió belső piacán való részvétel ellentételezése. Noha a vonatkozó tárgyalások bizonyos mértékig figyelembe veszik az EFTA-államok számára a belső piacon való részvételükből származó előnyöket, a teljes hozzájárulás összege politikai megállapodás eredménye, és ennek kiszámítását nem támasztja alá konkrét módszertan (lásd: [79.](#), [84.](#), [94.](#) és [98.](#) bekezdés). Az EFTA-államok belső piacon való részvételéből származó előnyök értékeléséhez ugyan esetleg nehéz finomabb adatokat szerezni és felhasználni, ám ez mégis hasznos lenne a tárgyalások irányításának szempontjából. **Az Unió számára az jelenti a kihívást, hogy az ezen országokkal a pénzügyi hozzájárulásokról a jövőben folytatott tárgyalások során érvként tudja használni a belső piac előnyeit.**

119 Ami az uniós költségvetésen kívül közvetlenül a tagállamoknak nyújtott hozzájárulások végrehajtását illeti, két különálló jogszabályi keret és irányítási, beszámolási, belsőkontroll- és ellenőrzési rendszer létezik (norvég/EGT-támogatások, illetve Svájcnak a kibővített Unióhoz való hozzájárulása). E hozzájárulások célja az uniós kohéziós politika kiegészítése, amely politika különböző rendeleteknek és eljárásoknak egy harmadik rendszerére épül. Így egyes tagállamokban három különböző irányítási rendszer létezik hasonló uniós szakpolitikai célkitűzések megvalósítására (lásd: [78–107.](#) bekezdés).

120 A Bizottság stratégiai szintű átvilágítást végzett annak értékelésére, hogy az e hozzájárulások által az uniós költségvetésen kívül támogatandó intézkedések összeegyeztethetők-e az uniós célkitűzésekkel. **Az uniós intézmények azonban a kohéziós politikai vonatkozás dacára sem felügyelik közvetlenül ezeket a hozzájárulásokat** (lásd: [89.](#), [93.](#), [102.](#) és [106.](#) bekezdés).

121 A három irányítási rendszer komplex együttes létezésének szempontjából a fő kihívás **az eredményes koordináció megvalósítása, a kiegészítő jelleg maximalizálása és az intézkedések kettős finanszírozása kockázatának csökkentése.**

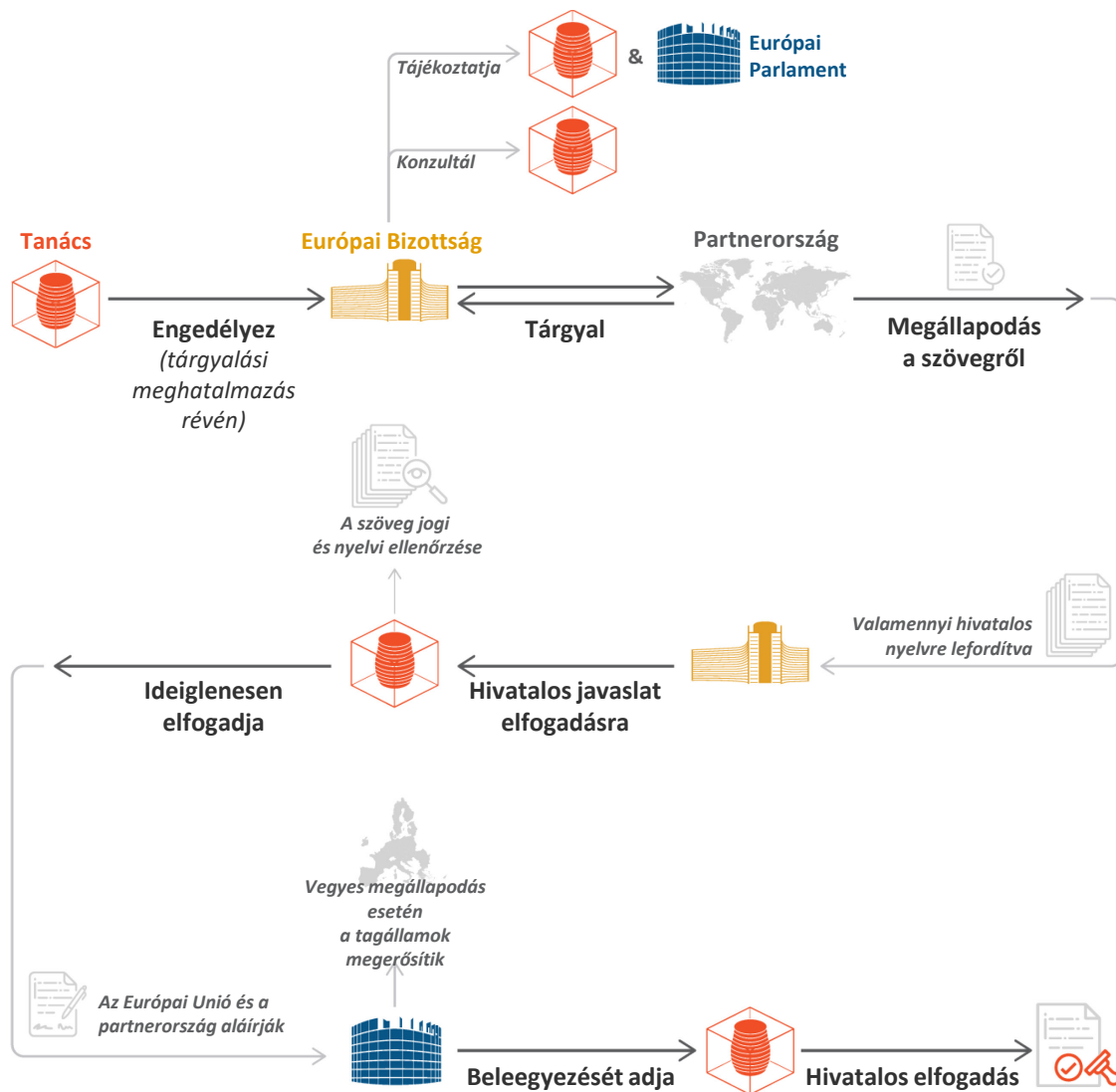
Az áttekintést 2021. március 23-i luxembourgi ülésén fogadta el a Tony Murphy számvevőszéki tag elnökölte V. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Klaus-Heiner Lehne
elnök

Mellékletek

I. melléklet. A nemzetközi megállapodások elfogadására vonatkozó rendes jogi eljárás

Forrás: Európai Számvevőszék, az EUMSZ 218. cikke alapján.

II. melléklet. A nem uniós országok 2014–2019-es uniós költségvetéshez való hozzájárulásának áttekintése (euró)

Főigazgatóság/ intézmény	Program/Ország	Tagjelölt országok					Potenciális tagjelölt országok		Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA)			
		Albánia	Montenegró	Észak-Macedónia	Szerbia	Törökország	Bosznia-Hercegovina	Koszovó*	Svájc	Izland	Liechtenstein	Norvégia
BUDG	EGT-hozzájárulások									84 311 292	10 338 370	2 107 264 274
RTD	Horizont 2020	6 619 405	7 467 503	14 526 266	75 103 583	359 821 505	9 439 158		1 757 373 350			
EAC	Erasmus+	540 000	300 000	34 250 000	8 925 000	798 000 000	690 000	100 000				
EAC	Kreatív Európa	805 000	325 000	570 000	2 100 000	5 130 000	1 230 000	70 000				
EAC	Európai Szolidaritási Testület			100 000		7 300 000						
HOME	Vízuminformációs Rendszer (VIS)								2 498 529	70 725	32 058	1 605 426
HOME	Schengeni Információs Rendszer (SIS II)								2 174 988	58 999	29 360	1 463 963
HOME	Eurodac								27 897	263	272	19 125
HOME	Belső Biztonsági Alap (BBA)								97 741 841	2 539 436	888 919	67 654 787
HOME	Schengeni igazgatási költségek								113 149	3 171	1 004	72 028
Tanács									4 023 385	59 697	36 769	3 050 094
HOME	Európa a polgárokért	100 000	90 000	90 000	330 000		60 000	30 000				
HOME	Drogpolitikai kezdeményezések	12 000	12 000									
GROW	Uniós globális navigációs műholdrendszerek								299 091 663			
GROW	COSME	1 409 122	479 634	1 156 848	3 143 332	59 097 678	1 314 408	257 592				
ESTAT	Statisztikai együttműködés								25 472 386			
ENV	Európai Környezetvédelmi Ügynökség					18 762 000			7 769 542			
TAXUD	Vám 2020	345 000	285 000	915 000	1 155 000	1 410 000	225 000					
TAXUD	Fiscalis 2020	175 000	150 000	255 000	400 000	675 000	175 000					
TAXUD	CCN/CSI								578 053			592 553
TAXUD	Héa-együttműködés											40 000
EMPL	Foglalkoztatás és társadalmi innováció (EaSI)	400 000	400 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000						
ECHO	Polgári védelmi mechanizmus		82 236	199 428	778 752	750 000						
JUST	„Jogérvényesülés” program	111 908	27 085									
JUST	Jogok, egyenlőség és polgárság				227 570							
JUST	Alapjogi Ügynökség			386 250	228 000							
SANTE	Egészségügyi program				500 860		164 829					
DIGIT	ISA2 program		10 373									
	Összesen országanként	10 517 435	9 628 831	53 448 792	93 892 097	1 251 946 183	13 298 395	457 592	2 196 864 781	87 043 582	11 326 752	2 181 762 249

		Európai szomszédságpolitika						Egyéb	
Főigazgatóság/ intézmény	Program/Ország	Örményország	Grúzia	Izrael	Moldova	Tunézia	Ukrajna	Feröer szigetek	Összesen programonként
BUDG	EGT-hozzájárulások								2 201 913 936
RTD	Horizont 2020	6 307 155	5 855 463	1 026 077 572	6 107 880	5 285 012	27 380 093	9 454 305	3 316 818 250
EAC	Erasmus+								842 805 000
EAC	Kreatív Európa	104 000	370 000		220 000	243 001	1 030 002		12 197 003
EAC	Európai Szolidaritási Testület								7 400 000
HOME	Vízuminformációs Rendszer (VIS)								4 206 737
HOME	Schengeni Információs Rendszer (SIS II)								3 727 309
HOME	Eurodac								47 557
HOME	Belső Biztonsági Alap (BBA)								168 824 983
HOME	Schengeni igazgatási költségek								189 351
Tanács									7 169 945
HOME	Európa a polgárokért								700 000
HOME	Drogpolitikai kezdeményezések								24 000
GROW	Unió globális navigációs műholdrendszerek								299 091 663
GROW	COSME	325 978			311 918		2 532 126		70 028 636
ESTAT	Statisztikai együttműködés								25 472 386
ENV	Európai Környezetvédelmi Ügynökség								26 531 542
TAXUD	Vám 2020								4 335 000
TAXUD	Fiscalis 2020								1 830 000
TAXUD	CCN/CSI								1 170 606
TAXUD	Héa-együttműködés								40 000
EMPL	Foglalkoztatás és társadalmi innováció (EaSI)								3 800 000
ECHO	Polgári védelmi mechanizmus								1 810 416
JUST	„Jogérvényesülés” program								138 993
JUST	Jogok, egyenlőség és polgárság								227 570
JUST	Alapjogi Ügynökség								614 250
SANTE	Egészségügyi program				94 648				760 337
DIGIT	ISA2 program								10 373
	Összesen országonként	6 737 133	6 225 463	1 026 077 572	6 734 446	5 528 013	30 942 221	9 454 305	7 001 885 843

Megjegyzések: A táblázat az adott évekre vonatkozó jogosultságokon alapul. Svájcnak a Horizont 2020 keretprogramhoz való hozzájárulása magában foglalja az Euratom kutatási és képzési programjához és az ITER-hez kapcsolódó tevékenységekhez nyújtott hozzájárulásokat is. Ukrajna Horizont 2020 keretprogramhoz való hozzájárulása magában foglalja az Euratom kutatási és képzési programjához való hozzájárulást is. A SIS, a VIS és az Eurodac esetében a schengeni társult országok további hozzájárulásait közvetlenül az eu-LISA ügynökség gyűjti be (lásd még: [6. ábra](#)).

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság és a Tanács számvitelei adatai alapján.

III. melléklet. Az EGT-hozzájárulások részletes felosztása 2019-ben (euró)

Program/EGT-ország	Izland	Liechtenstein	Norvégia	Összesen programonként
Horizont 2020	14 212 734		236 011 457	250 224 191
Erasmus+	3 827 116	1 011 452	63 502 794	68 341 362
Uniós globális navigációs műholdrendszerek (GNSS)			20 675 200	20 675 200
Kopernikusz	814 348		13 522 772	14 337 120
Decentralizált ügynökségek	579 900	125 467	10 354 417	11 059 784
Kreatív Európa	263 311		4 372 453	4 635 764
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF)	206 034	276	3 421 311	3 627 621
Foglalkoztatás és társadalmi innováció (EaSI)	161 984		1 759 936	1 921 920
Egyéb fellépések és programok	101 316	18 476	1 681 528	1 801 320
Polgári védelmi mechanizmus	99 814		1 610 982	1 710 796
Igazgatási kiadások	79 202	13 216	1 450 554	1 542 972
Egészségügyi program	81 178		1 348 012	1 429 190
COSME	307 329			307 329
A Bizottságra ruházott különleges hatáskörök keretében finanszírozott intézkedések	44 247	11 694	734 189	790 130
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések			649 600	649 600
Fogyasztóvédelmi program	31 914		529 956	561 870
Európai Szolidaritási Testület	169 471			169 471
Jogok, egyenlőség és polgárság	81 938	12 772		94 710
A korábbi többéves pénzügyi keretektől áthúzódó programok befejezése	666 471	176 139	11 058 650	11 901 259
Összesen országonként	21 728 309	1 369 490	372 683 810	395 781 609

Megjegyzések: Az Erasmus+ magában foglalja az uniós külső finanszírozási eszközökhöz (ENI, IPA II stb.) nyújtott, kifejezetten erre a programra szánt hozzájárulásokat. A CEF esetében az összeg magában foglalja a CEF közlekedési keretéből az Innovációs és Hálózati Projektek Végrehajtó Ügynökségnek (INEA) nyújtott, 18 637 euró összegű hozzájárulást.

Az Európai Szolidaritási Testületre vonatkozó összeg magában foglalja a LIFE környezetvédelmi és éghajlat-politikai alprogramnak az e tevékenységhez nyújtott hozzájárulását (2100 euró).

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság dokumentumai alapján (EGT-melléklet az uniós költségvetéshez). A költségvetési soroknak a programokhoz és tevékenységekhez való hozzárendelése a Bizottság által használt programkódokon alapul.

IV. melléklet. Azon uniós programok és tevékenységek glosszáriuma, amelyekhez nem uniós országok hozzájárulást nyújtanak

Programok	Leírás	Felelős főigazgatóság	2014–2020-as költségvetés (milliárd euró)
Horizont 2020	A Horizont 2020 – az Unió kutatási és innovációs keretprogramja – a kiváló kutatás és innováció uniós finanszírozásának közös stratégiai kerete.	RTD	77,0
Euratom kutatási és képzési program	Az Euratom kutatási és képzési programja kiegészíti a Horizont 2020 keretprogramot, és célja a nukleáris kutatás és képzés folytatása, különös tekintettel a nukleáris biztonság, védelem és sugárvédelem folyamatos javítására.	RTD	2,1
Nemzetközi Termonukleáris Kísérleti Reaktor (ITER)	Az ITER nagyszabású nemzetközi projekt a világ legnagyobb mágneses fúziós eszközének megépítésére, azt bizonyítandó, hogy megvalósítható az ugyanazon az elven alapuló fúzió, amely a Napunkban és a csillagokban is zajlik. Az ITER egyik legfontosabb partnere az Unió.	RTD/ENER	2,7
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF)	Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz az európai szintű célzott infrastrukturális beruházások uniós finanszírozási eszköze. Támogatja a transzeurópai hálózatok fejlesztését a közlekedés, az energia és a digitális szolgáltatások területén.	MOVE	30,4
Erasmus+	Az Erasmus+ uniós program az európai oktatást, képzést, ifjúságot és sportot támogatja. Mobilitási és együttműködési lehetőségeket kínál ezen ágazatok között.	EAC	14,7
Kreatív Európa	A Kreatív Európa program a kulturális és audiovizuális ágazat támogatására létrehozott uniós keretprogram.	EAC	1,5
Európai Szolidaritási Testület	Az Európai Szolidaritási Testület lehetőséget teremt a fiatalok számára, hogy saját országukban vagy külföldön önkéntes munkát vállaljanak vagy olyan projekteken dolgozzanak, amelyek Európa-szerte közösségek és emberek javát szolgálják.	EAC	0,4
Uniós globális navigációs műholdrendszerek (GNSS) Galileo és EGNOS	A Galileo az Unió GNSS-rendszere, amely pontos helymeghatározási és időmeghatározási információkkal szolgál. A Galileo polgári ellenőrzés alatt álló program, amelynek adatait széles körben fel lehet használni.	GROW	6,3
	Az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás (EGNOS) az Unió regionális műholdas pontosító rendszere, amelyet a GNSS-rendszerek, például a Galileo teljesítményének javítására használnak.	GROW	

Programok	Leírás	Felelős főigazgatóság	2014–2020-as költségvetés (milliárd euró)
Kopernikusz	A Kopernikusz az Unió Föld-megfigyelési programja, amely bolygónkat és környezetünket vizsgálja. Műholdas Föld-megfigyelési és nem űrből származó adatokon alapuló információs szolgáltatásokat kínál.	GROW	3,8
A kkv-k versenyképességét segítő program (COSME)	A COSME a kis- és középvállalkozások versenyképességét célzó uniós program. Célja, hogy megkönnyítse a finanszírozáshoz való hozzáférést, és támogassa a nemzetközivé válást, a versenyképességet és a vállalkozói kultúrát.	GROW	2,3
Belső Biztonsági Alap (BBA)	A Belső Biztonsági Alap célja, hogy hozzájáruljon a biztonság magas szintjéhez az Unióban azzal, hogy elősegíti a belső biztonsági stratégia végrehajtását, a bűnüldözési együttműködést és a határigazgatást az Unió külső határain.	HOME	3,8
Európa a polgárokért	Az Európa a polgárokért program célja jobban megismertetni a polgárokkal az Uniót, annak történetét és sokszínűségét, és ösztönözni a polgárok uniós szintű demokratikus részvételét.	HOME/JUST	0,2
Statisztikai együttműködés	A statisztika területén folytatott együttműködés biztosítja a koherens és összehasonlítható statisztikai információk előállítását és terjesztését a kölcsönös érdeklődésre számot tartó valamennyi területen.	ESTAT	0,5
Vám 2020 program	A Vám 2020 olyan uniós együttműködési program, amely lehetővé teszi a nemzeti vámigazgatási szervek számára információk és tapasztalat felhalmozását és cseréjét. A Vám 2020 révén lehetséges a transzeurópai informatikai rendszerek közös fejlesztése és működtetése.	TAXUD	0,5
Fiscalis 2020	A Fiscalis 2020 olyan uniós együttműködési program, amely lehetővé teszi a nemzeti vámigazgatási szervek számára információk és tapasztalat felhalmozását és cseréjét. A Vám 2020 révén lehetséges a transzeurópai informatikai rendszerek közös fejlesztése és működtetése.	TAXUD	0,2
Foglalkoztatási és társadalmi innovációs program (EaSI)	Az EaSI program előmozdítja a magas színvonalú és fenntartható foglalkoztatást, garantálja a megfelelő szociális védelmet, küzd a társadalmi kirekesztés és a szegénység ellen, és javítja a munkakörülményeket.	EMPL	0,9
Polgári védelmi mechanizmus	Az uniós polgári védelmi mechanizmus általános célja a polgári védelem területén folytatott együttműködés megerősítése a katasztrófamegelőzés, -felkészültség és -reagálás javítása érdekében.	ECHO	0,6
Fogyasztóvédelmi program	A fogyasztóvédelmi program az Unión belüli növekedés és versenyképesség támogatására létrehozott finanszírozási program. A program általános célkitűzése a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítása.	JUST	0,2

Programok	Leírás	Felelős főigazgatóság	2014–2020-as költségvetés (milliárd euró)
Jogok, egyenlőség és polgárság program	A Jogok, egyenlőség és polgárság program elősegíti egy olyan térség további fejlesztését, ahol előmozdítják, védik és ténylegesen megvalósítják az egyenlőséget és a személyek jogait.	JUST	0,4
Jogérvényesülés program és drogpolitikai kezdeményezések	A Jogérvényesülés program az uniós jog teljes körű és következetes alkalmazásának biztosítása érdekében jött létre. Előmozdítja az igazságügyi együttműködést mind polgári, mind büntetőügyekben. A program a kábítószeres elleni küzdelemre irányuló uniós fellépést is támogatja.	JUST / HOME	0,4
Egészségügyi program	Az egészségügyi program körvonalazza azt a stratégiát, amellyel az Unió gondoskodni kíván az egészségmegőrzésről és a színvonalas egészségügyi ellátásról. Finanszírozási eszköz az uniós országok közötti együttműködés támogatására, valamint az uniós egészségügyi tevékenységek megalapozására és fejlesztésére.	SANTE	0,4
ISA ² Program	Az ISA ² program olyan digitális megoldások kifejlesztését támogatja, amelyek lehetővé teszik határokon és ágazatokon átnyúló interoperábilis közszolgáltatások igénybevételét közigazgatási szervek, vállalkozások és polgárok számára.	DIGIT	0,1

Egyéb tevékenységek	Leírás	Felelős főigazgatóság / intézmény
Schengeni Információs Rendszer (SIS II)	A Schengeni Információs Rendszer a biztonság és határigazgatás területén a legszélesebb körben használt és a legnagyobb információmegosztási rendszer Európában. Lehetővé teszi a nemzeti határellenőrzés, a rendőrség, a vámhatóságok és a bevándorlási hatóságok közötti információcserét, biztosítva, hogy az emberek szabad mozgása az Unión belül biztonságos környezetben valósuljon meg.	eu-LISA/HOME
Vízuminformációs Rendszer (VIS)	A rendszer révén a schengeni államok adatokat tudnak cserélni a vízumokkal kapcsolatban. A rendszer feldolgozza a schengeni térségbe való beutazásra vagy átutazásra irányuló, rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok iránti kérelmekkel kapcsolatos adatokat és határozatokat.	eu-LISA/HOME
Eurodac	Az Eurodac az európai menekültügyi ujjnyomat-azonosítási adatbázis, amely segítséget nyújt az európai menedékjog iránti kérelmek feldolgozásában. Központosított adatbázis, amely digitalizált ujjlenyomatokat gyűjt és kezel.	eu-LISA/HOME
Schengeni igazgatási költségek	A schengeni igazgatási költségek a Tanács által működtetett schengeni titkársággal, illetve a Bizottságot a schengeni vívmányok végrehajtásában, alkalmazásában és fejlesztésében segítő bizottságok működésével kapcsolatos költségeket fedezik.	HOMÉ/Tanács
CCN/CSI	A közös kommunikációs hálózat / közös rendszerinterfész (CCN/CSI) az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság és az érintett részt vevő országok igazgatási rendszereinek informatikai rendszerei közötti kommunikáció eszköze.	TAXUD
Együttműködés a hozzáadottérték-adó (héta) terén	A héa területén végzett tevékenységek a közigazgatási együttműködésre, a csalás elleni küzdelemre és a követelések behajtására irányulnak.	TAXUD
A Bizottságra ruházott különleges hatáskörök keretében finanszírozott intézkedések	A Bizottság intézményi szintű előjogaiból eredő vagy a kísérleti projektek és előkészítő intézkedések keretében végzett feladatok, a költségvetési rendelet 58. cikkének (2) bekezdésében előírtak szerint. Az e fellépésekre előirányzott források alap-jogiaktus nélkül is végrehajthatók, feltéve, hogy az intézkedések az Unió hatáskörébe tartoznak.	főigazgatóságokon átívelően
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések		

Megjegyzés: A költségvetési adatok múltbeli értékekkel vannak feltüntetve, az egyes programokat létrehozó rendeletek alapján.

Forrás: Európai Számvevőszék, az alábbiak alapján:

- A Tanács 2013. december 2-i 1311/2013/EU, Euratom rendelete a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.), 16. cikk.
- Az egyes programokat/tevékenységeket létrehozó rendeletek;
- Európai Bizottság: *Programmes' Performance Overview - EU budget 2014–2020*, Európai Unió, 2019;
- „Európa” honlap.

V. melléklet. Tájékozódjon bővebben

01 Ez a melléklet az áttekintésünk témájával kapcsolatos további olvasmányok közül ad válogatást. Célja nem a szakirodalom teljes körű felsorolása, csupán további kutatási irányokra vonatkozó javaslat az érdeklődő olvasók számára.

Könyvek, tanulmányok, cikkek, tájékoztató anyagok

Az Unió külpolitikája

FALKNER, R. – ANHEIER, H. (szerk.), '[Europe and the world: Rethinking Europe's external relations in an age of global turmoil](#)', *International Politics*, 54(4), 2017. július.

KEUKELEIRE, S. – DELREUX, T., *The Foreign Policy of the European Union*, 2. kiadás. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2014.

Uniók költségvetés

BECKER, S. – BAUER, M. – DE FEO, A. (szerk.), *The New Politics of the European Union Budget*, Baden-Baden: Nomos, 2017.

DEGRON, R., *The New European Budgetary Order*, Brüsszel: Bruylant, 2018.

MATHIS, A., '[Assigned Revenue in the European Union Budget](#)', European Parliament, Policy Department for Budgetary Affairs, PE 603.795, 2017. szeptember.

MATHIS, A., '[„Other Revenue” In The European Union Budget](#)', European Parliament, Policy Department for Budgetary Affairs, PE 603.810, 2017. november.

A nem uniós országok hozzájárulása

ALMÅS, H. et al. (EFTA Secretariat), '[Guide to EU Programmes - New and Updated Edition 2010](#)', *EFTA Bulletin*, 1. szám, 2010. december.

BRUEGEL Belgium, '[Review of EU-Third Country Cooperation on Policies Falling within the ITRE Domain in Relation to Brexit](#)', Study for the ITRE Committee, European Parliament, DG for Internal Policies, Policy Department for Economic and Scientific Policy, PE 602.057, 2017.

DAMEN, M., '[Balancing Integration and Autonomy: How EFTA countries reconcile EU-approximation and independence](#)', European Parliament, Policy Department for External Relations, PE 639.315, 2020. február.

ARNESEN, F. et al., *Agreement on the European Economic Area: A Commentary*, Nomos/Hart, 2018.

GRØNNINGSÆTER, T. – LEIFSSON, A. – BONDESEN, P. (EFTA Secretariat), '[Activities and Financial Contributions under the EGT Agreement](#)' *EFTA Bulletin*, 2. szám, 2002. november.

MILLER, V., *EU Agencies and post-Brexit options*, The House of Commons Library, 7957. sz. tájékoztató, 2017. április 28.

MILLER, V. – WEBB, D. - DE MARS, S., *UK-EU relations after Brexit: an Association Agreement?*, The House of Commons Library, 8645. sz. tájékoztató, 2019. augusztus 13.

O. JOHNSEN, T. – RIEKER, P., ‘The EGT and Norway Grants: A Source of Soft Power?’, *Journal of European Integration*, 37(4), 2014. december, 417–432. o.

RIES, C. P. et al. (RAND Europe), *After Brexit: Alternate forms of Brexit and their implications for the United Kingdom, the European Union and the United States*, Santa Monica and Cambridge: RAND Corporation, 2017.

SCHUMANN ASSOCIATES Brussels, *Third countries’ participation within Creative Europe, Horizon Europe and Erasmus post-2020*, British Council, 2019. szeptember.

SCHUMAN ASSOCIATES Brussels, *The impact of the EU Referendum on the UK’s ability to access EU funds*, British Council, 2016. december.

Nemzetközi megegyezések adatbázisai

Európai Bizottság (TRADE): [Tárgyalások és megegyezések](#).

Európai Külügyi Szolgálat: [A szerződésekkel foglalkozó hivatal adatbázisa](#).

Az Európai Unió Kiadóhivatala: [EUR-Lex – Nemzetközi megállapodások jegyzéke](#).

Egyéb honlapok

Európai Bizottság: [Éves beszámoló](https://ec.europa.eu/info/publications/annual-accounts_en) (https://ec.europa.eu/info/publications/annual-accounts_en).

Európai Bizottság: [Uniós költségvetés](https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget_en) (https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget_en).

Európai Bizottság: [Európai szomszédságpolitikai és csatlakozási tárgyalások](https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/node_en) (https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/node_en).

Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA): [Európai Gazdasági Terület \(EGT\) / Uniós kapcsolatok](https://www.efta.int/eea) (<https://www.efta.int/eea>).

A Svájci Államszövetség Szövetségi Tanácsa: [Svájc hozzájárulása a kibővített Unióhoz](https://www.erweiterungsbeitrag.admin.ch/erweiterungsbeitrag/en/home.html) (<https://www.erweiterungsbeitrag.admin.ch/erweiterungsbeitrag/en/home.html>).

A Svájci Államszövetség Szövetségi Tanácsa: [Svájc Európa-politikája](https://www.eda.admin.ch/dea/en/home/europapolitik/ueberblick.html) (<https://www.eda.admin.ch/dea/en/home/europapolitik/ueberblick.html>).

A Pénzügyi Mechanizmus Hivatala: [EGT-támogatások és norvég támogatások](https://eeagrants.org/) (<https://eeagrants.org/>).

Glosszárium

A nem uniós országok hozzájárulásai: Nem uniós országok pénzügyi vagy természetbeni hozzájárulásai az Unió általános költségvetéséhez, az uniós ügynökségek és a tagállamok költségvetéséhez.

Arányossági tényező: A nem uniós országok uniós költségvetéshez való hozzájárulásának kiszámításához használt arány.

Bővítési politika: Az Unió uniós tagjelölt vagy potenciális tagjelölt országokkal fenntartott kapcsolataira vonatkozó politika.

Bruttó hazai termék (GDP): Egy adott ország vagyonának standard mérőszáma, amely az ott (rendszerint egy adott évben) előállított javak és szolgáltatások összértékén alapul.

EGT-megállapodás: Megállapodás az Unió, annak tagállamai és három EFTA-állam (Izland, Liechtenstein és Norvégia) között azzal a céllal, hogy közös szabályokon és egyenlő versenyfeltételeken alapuló dinamikus és homogén Európai Gazdasági Térséget hozzanak létre.

EGT-tag EFTA-államok: Az EGT-megállapodásban részt vevő három EFTA-ország (Izland, Liechtenstein és Norvégia).

Egyetértési megállapodás (MoU): Két vagy több fél között, egy konkrét ügyben történő együttműködés céljából, jogi kötelezettségvállalások nélkül létrejött megállapodás.

Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA) Az Unió ezen a csatornán keresztül nyújt pénzügyi és technikai támogatást az uniós tagjelölt vagy potenciális tagjelölt országok reformjaihoz.

Európai Gazdasági Térség (EGT): Az uniós tagállamok, valamint Izland, Liechtenstein és Norvégia.

Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA): A tagországok javát szolgáló szabadkereskedelem és gazdasági integráció előmozdítására létrehozott kormányközi szervezet. Jelenleg ebből a négy tagországból áll: Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc.

Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI) Az Unió elsősorban ezen a csatornán keresztül nyújt az európai szomszédságpolitika keretében pénzügyi támogatást.

Európai szomszédságpolitika (ENP): Az Unió arra irányuló politikája, hogy erősítse a stabilitást, a biztonságot és a jólétet a nem uniós tagjelölt déli és keleti szomszédos országokban.

Korrekciós tényező: A Bizottság által a nem uniós országok uniós költségvetéshez való hozzájárulásának kiszámítása során alkalmazott elem, amely esetenkénti értékelésen alapul.

Rövidítések jegyzéke

DG BUDG: Költségvetési Főigazgatóság

DG EAC: Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság

DG GROW: Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság.

DG HOME: Migrációügyi és Uniók Belügyi Főigazgatóság

DG RTD: Kutatási és Innovációs Főigazgatóság

DG: Főigazgatóság

EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás

EGT: Európai Gazdasági Térség

EKSZ: Európai Külügyi Szolgálat

ENI: Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz

ENP: Európai szomszédságpolitika

EUMSZ: Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

FMO: A Pénzügyi Mechanizmus Hivatala

GDP: Bruttó hazai termék

IFA: Intézményi keretmegállapodás

IPA: Előcsatlakozási Támogatási Eszköz

ITER: Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor

MoU: Egyetértési megállapodás

NB: Nemzetközi Bíróság

SDC: Svájci Fejlesztési és Együttműködési Ügynökség

SECO: Gazdasági Államtitkárság

SFAO: Svájci Szövetségi Számvevőszék

SIS: Schengeni Információs Rendszer

UNSCR: Az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozata

VIS: Vízuminformációs Rendszer

A számvevőszéki munkacsoport

Ezt az áttekintést az uniós finanszírozásra és igazgatásra szakosodott, Tony Murphy számvevőszéki tag elnökölte V. Kamara fogadta el. Az áttekintést François-Roger Cazala számvevőszéki tag vezette Dirk Pauwels kabinetfőnök és Stéphanie Girard kabinetattasé, valamint Alberto Gasperoni ügyvezető, Diana Voinea feladatfelelős, Jitka Benešová helyettes feladatfelelős, José Parente és Jesús Nieto Muñoz számvevők, Richard Moore (nyelvi támogatás) és Alexandra Mazilu grafikus támogatásával.

Az áttekintés a nem uniós országok által az Európai Uniónak és tagállamainak nyújtott pénzügyi hozzájárulások témáját vizsgálja. Az Uniónak nyújtott hozzájárulások lehetővé teszik a nem uniós országok számára, hogy részt vegyenek az Unió programjaiban és tevékenységeiben. Ezek majdnem 30 program között oszlanak meg. Ezenkívül az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) államai közvetlenül is biztosítanak forrásokat több uniós tagállamnak, az EFTA-államok és az Unió közötti, az ezen országoknak az Unió belső piacához történő hozzáférését szabályozó átfogó megállapodások keretében.

Kiemelünk néhány fő kihívást: ezek egyike az Egyesült Királyság kilépése az Unióból, és az, hogy ez hogyan érinti a nem uniós országok által befizetett hozzájárulásokat. Az Unió számára az is kihívást fog jelenteni, hogy az EFTA-államokkal a pénzügyi hozzájárulásokról a jövőben folytatott tárgyalások során érvként tudja használni a belső piac előnyeit.

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: eca.europa.eu/hu/Pages/ContactForm.aspx

Weboldal: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK